

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

नेपाल संवत् १९४१ दिल्लाश्व/२०७८ साउन १/२०२१ July/ ल्या: ३९, दाँ: ३

मिति: २०७८ असार २८ गते, सोमबार

पुर्खाले सिर्जना केल्लो, हाम्रो कला र संस्कृति

स्वपको पहिचान, स्थानीय पाठ्यक्रम-सन्दर्भ सामग्री, भाग-२

पुस्तक प्रस्तुत कार्यक्रम

भक्तपुर नगरपालिका

स्वप नगरपालिकाया पिथना

“स्वपको पहिचान” नेगूगु साफू चिखी फ्यनय ज्या

स्वप जिल्लाया पुलांम्हा प्रहरी उपरीक्षक थापा जु याता बिदाई
(२०७८ असार २० गते)

स्वप जिल्लाया न्हँम्हा प्रहरी उपरीक्षक श्रेष्ठ जु याता लसकुस
(२०७८ असार २९ गते)

; Dkfb sLo

@)&* ;fpg !, c^as ^%, jif{#

संसदीय सर्वोच्चता क्वथल

राज्यया स्वंगू मू मू अङ्गत ब्यवस्थापिका, कार्यपालिका व न्यायपालिकां शक्ति पृथकीकरणया सिद्धान्तया लिधांसाय् ज्या साङ्ग च्वंगु दै । उगु स्वंगू अङ्गत थः थः गु ज्या सानय्ता स्वतन्त्र जुई । छम्हासिं मेम्हासिया ज्याखय् क्वथलः लाकः काय दैमखु । प्रजातान्त्रिक देशय् सन्तुलन व नियन्त्रणया सिद्धान्त काथं ज्या न्ह्याक च्वनी ।

चैत्र २८ गते प्रधान न्यायाधिश चोलेन्द्र शम्शेर जबरा नपां डाम्हा न्यायाधिसपिसं यागु फैसलां ब्यवस्थापिकाया क्षेत्राधिकारता क्वथल छ्वगु जक मखु तप्यंक हे लुटे याङ्ग काल । हलिमयया गुगुनं देशय् सम्भवत अदालतं प्रधानमन्त्री छ हे जु दकः निर्णय यागु इतिहास हे मरु । न्ह्यागुनं प्रजातान्त्रिक देशय् जनतापाखं निर्वाचित जनप्रतिनिधिपिनिपाखं दयकगु संसदं प्रधानमन्त्री ल्ययगु याई । अथेनं सर्वोच्च अदालतया फैसलां शेर बहादुर देउवाता नेन्ह्या दुनयँ प्रधानमन्त्री नियुक्त याय्ता परमादेश जारी याता । व तप्यंक हे संसदीय सर्वोच्चता हरण यागु खः, व प्रजातन्त्रया अखःगु ज्या खः ।

संसदीय ब्यवस्थाय् थःपुं सांसदपिन्ता पार्टीया अनुशासनय् तयो तय्ता 'व्हिप' जारी याङ्ग पाङ्ग तय्गु ब्यवस्था याङ्ग तःगु दै । पार्टीया थःगु खाँ मन्यौसैं थः यत्थें जुल धःसा अजपुं सांसदपिन्ता संसदीय दलया सचेतक वा प्रमुख पार्टी विधान काथं साधारण दुजः नपां मखय्कः कार्वाही याय् फः । सर्वोच्चया फैसलां पार्टी अनुशासन हाचां गायो एमालेया सांसदपिसं कांग्रेसया नेता शेर बहादुर देउवाता प्रधानमन्त्री याय्ता सहिछाप याता धायो छुं काथंया कार्वाही याय् मरु दक व संविधानया धारा ७६(५) काथं प्रधानमन्त्री नियुक्ति खय् व्हिप नपां लगय् मजुङ्गु ब्याख्या नं याता । थुकी राजनैतिक दलया अधिकार नपां लाक कःगु दः । थः पुं पार्टीया दुजः पिन्ता नपां कार्वाही याय्गु ला ? मयाय्गुला व दलया जिम्मा खय् लागु अधिकार खः । सर्वोच्च अदालतं उगु अधिकार नपां लाक काल ।

संसदीय सर्वोच्चता लाकः कायो अलय् दलया अधिकार क्व थय्गुलि एमालेया नेता माधव कुमार नेपालया तः हांगु लाहा दः । व राजनैतिक ल्याखं धाय्गु खःसा विश्वासघाती, धोकेबाज व बेइमानी पात्र जूगु दःसा पार्टी तछ्याइम्हा ध्वंशकारी जुयो ब्यूगु दः । उब्लेया जुजु ज्ञानेन्द्रया पालय् 'प्रतिगमन बच्छी ल्हवनय् धुंकल' धायो संयुक्त आन्दोलनय् ब्वती कायो च्वंपुं दलपिन्ता धोखा बियो कलंकया सिन्हं त्यम्हा माधव नेपाल अः महाधिवेशनं पार्टीया नायो जुय मखांगु तं क्यङ्गः पार्टी चुं चुं थानय्गु ज्या जक मयासिं संसद व राजनैतिक दलया अधिकार नपां अदालतता लः ल्हाङ्ग विइम्हा कुपात्र काथं खानय् दत । माधव नेपाल देश व दलता गद्दारी याङ्ग ज्या साङ्ग ब्यूगुली कांग्रेसी कार्यकर्तापिसं तस्कं च्वछायो सुभाय् प्वंकः च्वंगु दः । अः माधव जि तस्कं लय्तायो च्वंगु दै अलय् व घौ पलखया जक मजुङ्गु हे मखु ।

इतिहासय् गुब्ले गुब्ले कुपात्रत बुङ्गु स्वाभाविक खानय् दः । अमिसं तं या भोकय् बिष त्वनय्ता नं लिफः स्वइ मखु । के पी ओलीया स्वेच्छाचारी अन्त्य याय्गु नामयँ जन अधिकार हे मदय्क छ्वय्गु ज्या माधव नेपाल यागु दः । संसदीय सर्वोच्चता क्वथय्गु ज्यायाम्हा माधव नेपालता इतिहासं गुब्ले क्षमा बिइमखु ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकिबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वज, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६९३०४३, ई-मेल- khwopapau@gmail.com

चीन यात्राया लुमन्ति

• नारायणमान बिजुक्छें (का.रोहित)

चीनया भ्रमणया इलय् नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो नारायणमान बिजुक्छें (का.रोहित) जु चुन्यान मजदुर निवासय् स्वः भःगु जुल । सन १९५२ पाखय् दयकगु उगु मजदुर निवास स्वंगू तल्ला दःगु व न्हूगु किसिम याय्गु खः । उगु छें १०७२ म्हा मजदुर (ज्यामित) च्वनिगु खः । आना ९५७ गू मजदुरतय् परिवार च्वनिगु जुल । अलय् आना ३३ बालोद्यान (मचाक्यवः) त दः । अलय् आना क्लबत व 'आदर निकेतन' याय् नं बांलाक ब्यवस्था याडु तःगु खः । नेम्हा तेपुता उगु छें छक्क क्वथाया ब्यवस्था याडु तःगु दः । नय्गु सामूहिक भान्छा घर (छप्पा भुथुली हे) याडुगु । छें ताः ता हाकगु वार्दाली (वरण्डा) दःगु जुल । वार्दाली चाहयू हयू जि (का.रोहित) छक्कः क्वथाय् द्रहें वाडा ।

क्वथाय् च्वडः छम्हा ५५ दाया बैसया बुढा छम्हा साफू ब्वड च्वना । ई अथे हे प्यता ई लयति जुयमः । जि न्यें हे मन्यंसी क्वथाया लुखाखली तक थ्यंक वाडा । जि वगु सः ताय्वं वं जिपाखय् मिखा ब्वयकल । छवपया तक्वातपुली पुयो कोफ्यनं सुरुव फियो वःम्हा छम्हा ल्याम्हो चाम्हा मनु वयागु हःनयें दाडः च्वंगु खाडः वयकयाय् छुयाय्-छुयाय् जुल । सायद वयकया जिन्दगी ज्वः छि थजगु नं (पोशाक) फियो वःपुं सुं नं मनु मखानि जुई । पलख त्वल्हय् जुय धुंकः वयकं जिता द्रहें वा दक धायोदिल । जि द्रहें वाडा । जिगु ल्यूनयें भायहिलामि (द्विभाषी) उप-प्रधान व पासापुं नं भाल । अलय् क्वथा दुनय् तस्कं शिष्टता पूर्वक मित्रतापूर्वक खँल्हाबल्हा न्ह्यात ।

थः वं थःया म्हासिइका लिपा जिं वयकया जीवनया विषय न्यनय् कानय् यासे छिगू जीवन क्रान्ति हाँ बांला लाकी क्रान्ति लिपा या ? जक न्ह्यसः याडा ।

वयकलं क्रान्ति हाँ व क्रान्ति लिपाया जीवन आकास पाताल थें हे पा धा धां थःगु क्रान्ति हाँ या जीवनया

दुःख प्वल दिल । वयकलं पलख बिचः याडु धायो दिल जिमिगु स्वंगू पुस्ता थव हे काप कारखानय् ज्या साडु वयापुं ज्यामित खः । जिं थव कारखानाय् हिं स्वदा दःसां निसें ज्या याडागु खः । जिं अपरेटरया ज्या याय्गु, जि बराबर मफैगु सानय् हे मफय्कः बिरामी जुइगु अलय् जिवं मफूतकिं ज्या सानय् मफूम्हा धायो अध्यक्ष (नायो) माओ व चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी मयागु जूसा जि उब्ले हे सीत ज्वी । चीन मुक्त जुयवं हे जिता अस्पतालय् भर्ना याता गुगु अस्पतालय् न्हपा तःमि-

जिमिता माक्क खर्च याडानिं लय् लय् घेबा ल्यं दयो हे च्वनी । लिपा थः बिरामी जूइबलय् खर्च याय्ता व काय म्हायाय् पिसं लिपा दुःख सिइला दक घेबा मुड तय्गु खः । अः बिरामी जूसा जिमिता घेबा म्हायकः वास याडु च्वंगु दः । नपां जिकाय् पिनि थःगु हे कमाई दः अलय् अस्पतालय् फुक्क वास खर्च घेबा हे पुलय् म्हा सा घेबा मुंकः तय् मःगु हे जरूरत मत ।

तःमि पुं जक वास याय् दैगु अस्पताल खः । उपचार यासेलिं जि बुलुहुँ स्वस्थ जु जुं वला । १३ मे १९५७ खय् जि ज्या सानय् म्वायक (रिटायर) अवकाश बिला । डाक्टरं जिता अः ज्या सानय्गु मखु आराम याय् मःगु ई खः धायो दिल । छाय धःसा जिं उगु कारखानाय् पीदा मयाकं ज्या सानय् धुंकागु जुल ।

नपां दराजय् तयो तःगु वास सिसी व वास बट्टात कयँ कयं वयकलं खाँ हज्याक दिल “फुक्क वास जिता सितिं (निःशुल्क) बिइगु अलय् प्यन्हूया छक डाक्टर जिगु हे क्वथाय् वयो जाँचय् याड दी, थजगु सुविस्ता क्रान्ति हाँ म्हागसय् हे खाँकय् फैमखु ।

दशवी दशवी वयककय् जिमिसं थी थी न्ह्यस याडं चवडा । वयकया परिवारिपिनिगु खायँ वयकलं धायोदिल - जिमी जहानम्हा नं (रिटायर्ड) अवकास जुय धुंकल । अलय वयक (जहानम्हा तस्कं बल्लाम्हा ज्वरय् जारय् याय्गुलि तस्कं लाहाजूम्हा जूगुलिं आब्ले भुथुलि ज्वरय् याड चवना ज्वी । रिटायर्ड भत्ता नपां वयकता भुथुली ज्या सांगुयाय्गु नं ताडः ज्याला बी । आंगलय् यखायो तःगु तस्वीरत कयँ कयँ वयकलं काँ कां यंकल - जिमी न्यम्हा काय्पुं दः । अपुं सियानया काराखानय् ज्या सानिपुं खः नपां चवंपुं भौमचा पुं खः ।

वयकया भत्ता व धेबाया बारे जिं न्ह्यस तया- छिता रिटायर्ड भत्ता गुली बिइगु ? उगु भत्ताया धेबां छिता खर्च याय्ता गाला ? वयकलं मुसुक्क न्ह्यलः धायो दिल - जिता नय्गु बाहेकं २० युआन भत्ता बिई अलय् जिमी जहानया भत्ता व भुथुली ज्या सांगुया भत्ता याड मुक्कं जिमिकय् ५० युआन ति दै । ५० युआन मध्ये गुब्बलें गुब्बलें उगु थुगुं खर्च याय् मालिगु । उगु खर्च लच्छीया ३० युआनति जुइगु । अलय् जिं धाया- व ल्यं दःगु धेबा छिं छु याय्गु लय् ? वयकं धुक्क जुयो लिसःबियो दिल - व ल्यं दःगु धेबा जिं कम्युनिस्ट

पार्टी ता बियगु । कम्युनिस्ट पार्टी व पार्टीया नायो भाजु माओत्सेतुडता छिं छाय् चन्दा बियमाला ? वयक पुं हे सरकारय् दः जक न्यडा बलय् वयकलं धायोदिल -जिमिता माक्व खर्च याडानिनं लय् लय् धेबा ल्यं दयो हे चवनी । लिपा थः बिरामी जूइबलय् खर्च याय्ता व काय् म्हाय् पिसं लिपा दुःख सिइला दक धेबा मुड तय्गु खः । अः बिरामी जूसा जिमिता धेबा म्वायकः वास याड चवंगु दः । नपां जिकाय् पिनि थःगु हे

कमाई दः अलय् अस्पतालय् फुक्क वास खर्च धेबा हे पुलय् म्वँ सा धेबा मुंकः तय् मःगु हे जरुरत मत । पार्टीया नायो भाजु माओ व कम्युनिस्ट पार्टी जिता न्हूगु जीवन ब्यूगु दः अलय् जि थजपुं यक्व-यक्व मनू तय्ता ब्यवस्था वयक पिसं याय् मालीगु जुई । उही जिकय् ल्यं दःगु धेबा जिं कम्युनिस्ट पार्टीता चन्दा बियगु ।

पलख लिपा वयकलं का. माओया मुना चवसुत (माओका संकलित रचनाहरु) नांगु साफुत कयँ कयं धायोदिल - अः जिं थव साफू खय् चवयो तःगु फुक्क खाँ थुया । लिपिड कानय् फया । अलय् जिं वयककय् अः छिं छु स्वयगु मति बाकी दः नि जक न्यडाबलय् वयकलं धवाथुइगु चिनिया भासं धायोदिला-‘सीय हाँ जिगु देशय् साम्यवादी समाज निस्वांगु स्वयगु इच्छा दः ।’ साधारण चिनिया भाय् जिं सय्कः तयागुलिं

जिं थुया । वयकया उगु खाँ गुलि सरल अलय् उलिहेगम्भीर व न्यनय् हायँपुगु खाँ खः । छायाधःसा छखय् चिनिया भाय् हे तस्कं न्यनय् हायँपुगु (Charming) भाय् खः । बुहाम्हा अजाया उगु खाँपु जिगु नुगलय् लुं चवयागु आखः थें न्ह्याब्लें ल्यं ल्यं बुयो चवंगु दः । अलय् गुब्बलें लुमांक छ्वय फै मखु । जि अजुचाया छम्हा सामान्य चिनियाँ जनताकय् गुलि राजनैतिक चेतना ग्वा धाय्गु कयं ।

वयककय् बिदा फ्वड जिपुं मजदुर निवास क्षेत्रय् क्लव, सहकारी पसतः, सामुहिक म्वँ ल्हुइगु थाय् स्वः वाडा । सहकारी पसलय् फुक्क सामानता दांकः छगू हे भवं मिइगु व स्नानगृह यक्व मनूत छकलं म्वँ ल्हुय ज्यगु व

आधुनिक ढङ्गं दय्क तःगु जुल । १९५८ खय् मजदुर पिनिगु लागिं दय्कगु न्हूँ न्हूँगु छँ त नं स्वया । उगु छँत फुक्क सुविधां जःगु बांलागु न्हूँ न्हूँगु ढङ्गं दाड तःगु खः ।

(थुगु (संस्मरण) लुमन्ति का.रोहितया चीन यात्राया इलय् थमनं स्वयो वःगु या लिफ्यना खः । अः आदर निकेतनया चर्चा जुयो चवंगु इलय् थुगु चवसुं छुं भाति जूसां ग्वाहाली याइगु मतिं पिथनागु जुल -स.)

सरकारया पलाचा पतिकं अदालतं कं कु तइगु गुलि पाय्छि ?

● विवेक

राज्य व्यवस्थाया स्वंगू अङ्गत कार्यपालिका, व्यवस्थापिका व न्यायपालिका राज्य सन्तुलन व नियन्त्रण (माथां वांकः अल्य शक्ति पाडः तय्ता) या सिद्धान्त काथं न्ह्याड च्वंगु दै । संविधानय् हे व स्वंगू अङ्गया थः थः गु ज्या याय्ता स्वतन्त्र जुई । छगू अङ्ग मेगु अङ्गता क्वत्यलः (हस्तक्षेप) अल्य अधिकार हाचां गायो प्याहाँ वाड सुनं अधिकार न्ह्यो ज्या सानय् तांसा पानिगु प्रक्रियात हे पृथकीकरण सिद्धान्त खः । राज्य शक्तिया स्रोत छम्हासिया लाहातय् लात धःसा निरंकुशता व अधिनायकवाद (मिचाहा बानी) या जन्म जुइगु सम्भावना दैगुलिं हलिमयया अपलं देशं शक्तिपृथकीकरणया सिद्धान्तया लिधंसाय् राज्य व्यवस्था न्ह्याकः च्वंगु दै । नेपः दे नं अजगु दे मध्ये छगू खः ।

नेपः देशय् अः प्रतिनिधिसभा विघटन जुयो च्वंगु ई खः । थजगु इलय् कार्यपालिका व व्यवस्थापिकाया अधिकार छम्हासिया जक लाहातय् लः वानि । थुगु ई धाय्गु हे कानुन दय्केगु व कार्यान्वयन (ज्या खय् छ्यलय्गु) याय्गु अधिकार छम्हासिया लाहातय् लः वानिगु अवस्था खः । सामान्यतया थजगु ई वइगु याता प्रजातान्त्रिक देशं बांला ताय्की मखु । ठीक्क अथेहे कानुन दय् किगु व ज्याखय् छ्यलिगु अधिकार छम्हासिया लाहातय् लातकीं थः ता काथं छिथें जक याड व्यवस्था याइगु खानय् दःगुलिं अजगु इलय् सुशासन जुई दक धाय् फैमखु । अल्य ईलं व परिस्थितिं देशता गुळें गुळें अजगु कालय् स्वथानय् यंकी । दलपिनि दश्वी ल्हलासल्लाह (समझदारी) मरुसा प्रधानन्यायाधिश खिलाराज रेग्मीता थें

कार्यपालिकाया प्रमुख काथं स्वीकार यायमःगु अवस्था वै । थौं देश सङ्कटय् काडः च्वंगु इलय् शासक दलया सत्ताया लागिं 'खिचा ल्वाथें ल्वाडः च्वंगुलिं' प्रतिनिधिसभा हकनं (नेकगू) विघटन यात । न्ह्यसः प्रतिनिधिसभा ग्वः कः विघटन जुला धाय्गु स्वयो भीगु राजनीति गुखय् पाखय् वाड च्वना धाय्गु बिचः (चिन्तन) मयासिं मगा ।

अः संसद विघटन जुयो च्वंगु ई जूगुलिं कार्यपालिका व व्यवस्थापिकाया अधिकार केपी ओली याकचाया लाहातय् लाडः च्वंगु दः । छखय् पाखय् नेका, माओवादी, एमालेया माधव गुट व जसपाया उपेन्द्र गुट न्ह्याक च्वंगु केपी ओली हटाऊ, अभियानं देशता नेकगु संसद विघटनया ई तक थयंकलसा मेदखय् ओलीया न्ह्यलुवाय मन्त्रीमण्डलं यागु निर्णय (निपं) या विरुद्ध अदालतय् वाड बदर याक च्वंगु दः । अथेधाय् ओलीया विपक्षी गठबन्धन ओलीं याड च्वंगु न्ह्यलुवाया हःनय् छुं हे याय् मफूपुं ख्याचा थें जुय धुकल राजनैतिक काथं ल्वाय्गु शक्ति लिकाक तय् धुकुपुं थें अदालतया तुतां मरुसा विपक्षी गठबन्धनया छुं नं अस्तित्व हे मरुथें । ओलीसरकारं यागु निर्णयत बदर सम्बन्धी अदालतया छगू छगू निर्णयनपां विपक्षी गठबन्धनय् दुथ्याड च्वंपुं दलत लय्तायो च्वंगु दः । अल्य धात्थेंगु छुं खाँ थुइकय् मः लय् धःसा अदालतया निर्णयं सरकारया लाहा स्वत्ताक्क चिड यंकः च्वंगु दः । श्व अः केपी ओलीया थः यत्थे याडः च्वंगु स्वेच्छाचारीया विरुद्धया निर्णय दक लसकुस याडः च्वंपिसं कार्यपालिका व राजनैतिक दलतय्गु अधिकारय् हे

न्यायपालिकां बुलुहुँ क्वत्यलः यंकः च्वंगु दः धाय्गु खाँ मथु । न्ह्यसः केपी ओलीया मखु भीगु राजनैतिक प्रणालीया खः । छु थुगु इलय् प्रधानमन्त्रीता संसद विघटन याय्गु अधिकार ममरुगु खः ला ? छु राजनैतिक दलया सांसद पिन्ता अनुशासनया कार्वाही याडः सांसदं पितिड छवय् ममरुगु हे खः ला ? धात्थें अथे हे खः सा संविधानं हे प्रधानमन्त्री प्रतिनिधिसभा विघटनया अधिकार लिकायो (खारेज) याडः छ्वःसा जीला अल्य राजनैतिक दल सम्बन्धी ऐनं अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था लिकायो छ्वः सां जीला ? थजगु विषयया बारे राजनैतिक दलं दुयंकः (गम्भीरता पूर्वक) बिचः याय् मःगु खः । दलया भ्रातृ सङ्गठन काथं दाँ वयो च्वंगु मानव अधिकारवादी धःपुं संघ-संस्थात, पत्रकार सङ्घपुं थी थी सङ्गठनत अः बूबलय् निसेया बः पिकायो ओली न्ह्यलुवाया सरकारया विरुद्धय् जुयो च्वंगु दः । नागरिकता थजगु जनविरोधी कानुनया विरुद्ध जूगु पाय्छी जूसां सरकार व पार्टीतय्ता बियो तःगु अधिकारत नपां अदालतता लः ल्हाय्गु याड यागु (काम कार्वाही) ज्यात छुं काथं हे पाय्छी मजु । पार्टी अनुशासनं हाचां गायो जुइपुं सांसदपिन्ता अनुशासनया कार्वाही याइगुता नपां अदालतं बदर याइगु गुलीपाय्छी जू ? खाँ व खिप न्ह्याथाय् प्यंसां ज्यू धाय्थें तर्कयां न्ह्यागु नं याय् फै अल्य धात्थेंगु खाँ दलया अधिकारय् व छगू काथंया कंकु खः । दलीय व्यवस्थाय् दलया अधिकार अदालतं पानिगुयाता न्यायोचित धाय् फैमखु ।

कर्णालीया मुख्यमन्त्री महेन्द्र बहादुर शाही विश्वासया मत काय्गु इवल्य एमालेया प्यम्हा सांसदपिसं 'फ्लोर कस' याता । व पार्टी अनुशासनया अखः व पार्टीता नाख्य मिखा कांकगु, घोखाः, बेइमानी खः । अजपुं कार्यकर्तातय्ता तह लग्य याय्ता कानुनी ब्यवस्था धाय्गु हे राजनैतिक दल सम्बन्धी ऐन खः । एमाले साधारण दुजः नपां मखुत दक लिकायो सांसद खारेज यापिन्ता वतकन अदालतं तेका न्वक थाडः बिला । ल्यंकः बिला । उगु नजिरं अः दलया सांसदपुं गथे अनुशासनय् च्वनि ? राजनैतिक दलत थःगु दलया विधान काथं हज्याय्गु खः । दलया विधानकाथं कार्वाही याय्ता नं दल तय्सं छुं हे याय् मफूसेलिं दलीय ब्यवस्था गथे बलाई ?

नेपः या सरकारं यागु निर्णयता बदर याय्गु इवल्य लिपाया इलय् असार ८ गते केपी ओली न्ह्यलुवाया नीम्हा मन्त्रीत अदालतया आदेशं पदं मुक्त यात । प्रधानमन्त्री पद खाली जूगुलिं थुगु खः ला जकगु ज्या छ्यलय्ता जक दयक तगु (काम चलाउ) सरकार जूगुलीं अलय् ज्या छिंकय्ता जक दयकः तःगु काम चलाउ सरकारं मन्त्रीत, हिलः, ताडतयमरु दक अदालतं आदेश याता । थुकीछगू ज्ञान (सन्देश) ब्यूगु दः-केपी ओली न्ह्यलुवाया सरकार निर्वाचनया सरकार खः, अः निर्वाचन जुई छाय् धःसा थ्व निर्वाचन याकय्ता दय्कगु काम चलाउ सरकार खः । अलय् निर्वाचनया लागिं निस्वांगु सरकारं थः यत्थें मन्त्री मण्डल दय्के दैमखु । थ्व नं हाँ न्ह्यागु न्ह्याथें हे जूसां नं अः वइगु दिनय् काम चलाउ सरकारं थ यत्थें याय् दैमखु धायो प्रधानमन्त्री या अधिकारय् कंकु तःगु नं खः ।

अर्थमन्त्री विष्णु प्रसाद पौडेल जेठ १५ गते अध्यादेशं पाखं पिब्वगु बजेटय् दुथ्याकगु ल्वहँ, गिटी (निकासी) पिता

छ्वय्गु बुँदाता अः (कार्यान्वयन) ज्या छ्यलय्मते दक अदालतं आदेश बिला । थ्वनं हाँ विघटन यागु प्रतिनिधिसभा, लिफ्टड (पुनः स्थापना) निस्वानय्ता नेकपा एमाले व माओवादी ख्य नेकपा तज्यात, नागरिकता सम्बन्धी अध्यादेश खारेजी कर्णाली व गण्डकी प्रदेशया सांसदपिन्ता स्वापु दःगु पार्टी सांसद पद मदैगु याडः खारेज यागु निर्णय बदर नपांया अदालतं निर्णय यागु खः ।

धात्थे धाय्गु खःसा सिद्धान्तकाथं स्वयबलय् अदालतं राजनैतिक विषयया मुद्दात स्वयदै मखु । लिपाया इलय् नेपः देशय् खानय् दःगु थी थी राजनैतिक घटना क्रमतः बिचः याडः स्वयगु खः सा अदालत राजनैतिक मुद्दा मामिलाख्य अपलं केन्द्रीत जूगु खानय् दः । छु नेकपा व माओवादी तछ्याय्गु राजनैतिक विषय मखुला ? छु पार्टी अनुशासन हाचां गायो वानिपुं सांसदपिन्ता कार्वाही याय्गु अधिकार राजनीतिक दलयाय्गु मखुला ? अथेनं अदालतं ओली सरकार व ओली न्ह्यलुवाया एमालेनं यागु निर्णयत बदर याय्गु, निर्णय बदर याय्गु नपां नपां थजगु निर्णयत याडः च्वंगु दः ।

अदालतय् तय् हःगु मुद्दात स्वयो फैसला याय्गु न्यायधिशया कर्तव्य खः । अथेनं न्यायाधिशपुं नं राजनैतिक पार्टीया भागवण्डाखं नियुक्ति जुयो च्वपुं व शपथ ग्रहण लिपा पार्टी कार्यालय वाडः नेतातय्गु 'आशीर्वाद' (सुवः) कायो च्वपुं जूगुलिं निर्णयख्य राजनैतिक लिचवः अपलं बढे जुयो च्वंगु जुयफः धाय्गु अनुमानं नं अपुकः नं याडःच्वंगु दः । दलया चें छुकः तः पुं न्यायधिशपिसं स्वतन्त्र न्याय बियमफैगु व न्यायाधिशत थः ता नियुक्त यागु दललिसिं बफादार जुयो चि नः पिनि दख्य लिइगु स्वाभाविक जुइगु खाँ थुगु इलय् बयबय जुयो च्वंगु दः ।

अः नेपाली कांग्रेस व माओवादीत

अदालतया फैसला न्यडः लयतायो च्वंगु दः । अलय् थजगु ज्या ताकालं तक जुयो च्वन धःसा सरकार नांजक याय्म्हा जुई अलय् फुक्क ज्या अदालतं याय्गु याड है । सरकार अदालतया गाजलं दायो वानिगु सम्भावना अप्वयो वां गु दः । ओली लिपा सरकारया न्ह्यलुवा काथं वइपुं आखिर देउवां कंकु क्यंकगु मति वांकी गुब्ले अमिकय् पश्चाताप याड च्वनय्गु बाहेक मेगु छुं हे लाँपु मदय धुंकी ।

सांसद मरुगु इलय् सरकारं अध्यादेशं हे बजेट हैगु खः । थुकी एमाले जक मखु मेमेगु दलत नेपाली कांग्रेस, एमाले व जसपा फुक्कं दुरुखं पुम्हा भौचा थें भुक्तभोगी हे खः । अः बजेटय् वगु लोहँचा, फि पिनय् मियो छ्वय्गुया बुँदा थ्वः ज्याख्य मछ्यलय्ता पां थें तुं कन्हे छुं नं दलया न्ह्यलुवाय हइगु सरकारया बजेटय् दुथ्याकगु छुं नं बजेटया विषय च्वयो तःगु (ध्वः) बुँदा ज्याख्य छ्यलय् मतेदकः पाडः तः थें कन्हय् छुं नं दलया न्ह्यलुवाया सरकारं हइगु बजेटय् दुथ्यागु छुं नं बुँदाया बिरुद्ध मुद्दा जुय फःगु व पानय् फःगु नजिर अः हय्के धुंकगु जुल । बजेट थः हे सरकारया नीतिपाखं निर्देशित जुइगुलि उकीं देशता लिपाथ्यंक लिचवः लाकी । बजेटय् वःगु बुँदा खं स्वयो अदालतया नजिरं भन ग्यापुगु ई हयो ब्यूगु दः ।

नेपाल संसदीय सर्वोच्चता डालः वयो च्वंगु खःसां लिपाया घटना क्रमं देशय् अदालतया सर्वोच्चता काकां यंकः च्वंगु दः । छगू छगू निर्णय अदालतं याडः हल धःसा कन्हय् दल मःला म्वःला दक न्हयसः दां मवइ मखु । थुकिया बारे दलतय्सं दुयंकः बिचः मयासैं मगा ।

‘खप नगरपालिका आदरनिकेतन सेवा सम्बन्धी ऐन २०७७’ या विषय

डा. हरिराम सुवाल
वडाध्यक्ष -६

समाजवादी व्यवस्थाय् उत्पादनया साधनत फुक्क सामाजिकरण जुइगुलिं लबः धायो शोषण याय् मालिमखु , अल्य पुँजीवादी व्यवस्थाय् उत्पादनया साधन (ज्यासः) त फुक्क छम्हा मनूया लाहातय् लाई । अमिसं दकलय् न्हःपां लबः हःनय् तै । न्ह्याथय् याडः जु सां लबः लबः जक स्वइगुलिं अपलं शोषण याई । कम्युनिस्ट पार्टी समाजवादी व्यवस्थाया खाँ ल्हाइसा सरकारे वाड अपलं जनताया भिं जुइगु ज्या सानि । सत्ता जनताया लागिं छ्यली । उगु व्यवस्थाय् उत्पादनया साधन नपां शिक्षा व स्वास्थ्यया जिम्मा नं सरकारं काई । अल्य मचात व थाकालीपुं जेष्ठ नागरिक पिनिगु जिम्मा नं सरकारं हे काई ।

जेष्ठ नागरिक (थाकाली) पुं नागरिकपुं नं राज्यया मानव संसाधनय् ला । वयकपिसं जीवनय् यागु ज्वः मरुगु अनुभव व समस्या ज्यंकय्ता पिब्वगु प्रतिभा न्हूगु पुस्तां सय्कः छ्यलय् खांसा ब्वडागु स्वयो अपः स्थल्लाक छ्यलः समाजता हछ्याय् फै । अल्य थाकाली पुं अजा अजिया ई भिंगु थासय् छ्यय्क अमिता हना-बना यागु थें जुई । अथे जुगुलिं समाजवादी देशय् जेष्ठ नागरिकपिन्ता आदर याडतय्ता ‘आदर निकेतन’या व्यवस्था याडः तःगु दै । अजपं थाकालीपुं अजाअजिपिन्ता चां न्हि स्वयो, बिचःयाड तय्मालिगु व वयकपिनिगु जीवनया अमूल्य अनुभव धाय् छगू काथंया इतिहास न्हूगु पुस्ताता कांकय् वियता दय्क तःगु थाय् हे आदर निकेतन जक धाई । गना थाकालीपुं मनू तय्गु जीवन व्यवस्थित जक मखु वयकपिन्ता तस्कं हायँपुगु व अःपुगु मति वानिगु थाय् काथं मति तै ।

भीगु देशय् दःगु ७५३ गू स्थानीय निकायत मध्ये खप नगरपालिका छगू बिस्कं पह ज्वडः जनताया मनय् मायां भुंकः तःगु नगरपालिका काथं हज्याड च्वंगु नगरपालिका खः । नेपाल मजदुर किसान पार्टी पाखं त्याकः वपुं थुगु नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं धातँगु समाजवादी व्यवस्था काथंया ज्या याडः जनताया सेवा याड वयो च्वंगु दः । वहे इवल्य अः दय्के तांगु ‘आदर निकेतन’ नं छगू खः । खप नगरपालिकां याडः च्वंगु शिक्षा व स्वास्थ्यता देशां देछी सिनं च्वछायो च्वंगु सकसिनं स्यू । अभ आदर निकेतन दय्केता च्याकगू नगर सभां

‘भक्तपुर नगरपालिका आदर निकेतन सेवा सम्बन्धी ऐन २०७७ छप्वाम्हतुं (एकमतं) पारित याय् धुकल । स्थानीय तह निर्वाचन २०७४ य् नेपाल मजदुर किसान पार्टी खप नगरपालिकाया निंतिं पिब्वगु घोषणा पत्रया बुँदा नं ११ खय् थाकालीपुं अजाअजी (जेष्ठ नागरिक) पिन्ता व्यवस्थित काथं स्वयता ‘आदर निकेतन’ या बन्दोबस्ता यायां वानय्गु खाँ न्हिथाडः तःगु दः । थुगु खाँयाता ज्याखय् छ्यलय्ता च्याकगु नगरसभां आदर निकेतन सम्बन्धी ऐन पास याडः कार्यान्वयने हःगु दः । खप नगरपालिकाया आर्थिक वर्ष २०७८/७९ या नीति व ज्याइवसं बुँदा नं ९२ सं खप नगरपालिका वडा नं. ६ महाकाली च्वंगु अँचापुखु सिथय् आ.व. २०७८/०७९ निसें हे जेष्ठ नागरिकपिन्ता विचः याड तय्ता ‘आदर निकेतन’ या व्यवस्था याय्गु खाँ न्हि थाड तःगु दः । गुकिं थाकालीपुं अजाअजिपिगु जीवन अःपुक न्ह्याकय्ता नपां ता ई तकः म्वाय्ता ग्वाहाली जुइगु मतिं नगरबासीपुं लय्तायो च्वंगु दः ।

खप नगर दुनयया थाकालीपुं अजा-अजि पिनिगु जीवन बांलाक तय्गु, सामाजिक सुरक्षा याय्गु वयकपिन्के दःगु ज्ञान, सीप, क्षमता व अनुभवत न्हूगु पुस्ताता काडः छ्यय्केगु अल्य वयकपिन्ता हना-बना याड, मन हवय्कः वयक पिनिगु पश्चिमया बियतांगु लिभः थजगु जीवनता अःपुक व व्यवस्थित काथं न्हि छ्याकय्ता नेपः या संविधानया अनुसूची ८ काथं बियो तःगु अधिकारया लागात ज्या छ्यलय्गु तस्कं वाञ्छनीय जूगुलिं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ या दफा ११ या उपदफा ७ व दफा १०२ या उपदफा (१) व भक्तपुर नगरपालिकाया प्रशासकीय कार्यविधि नियमित याइगु ऐन २०७५ या दफा ३ नं ब्यूगु अधिकार छ्यलः खप नगरपालिकाया च्याकगू नगर सभां थुगु खप नगरपालिका आदर निकेतन सेवा सम्बन्धी ऐन २०७७ स्वीकृत याड लागु यागु दः ।

थुगु ऐनया दफा २(क) काथं ‘जेष्ठ नागरिक’ धाय् बलय् खुइदा फुय् धुपुं नेपः मि पुं दकः थुइके मः । दफा २(ख) “असहाय जेष्ठ नागरिक” धाय् बलय् क्वय च्वयो तः काथंया छुं छुं वा फुक्कं अवस्थाया ‘जेष्ठ नागरिक’ दक थुइके मः -

- १) जीवन न्ह्याकय्गु छुं हे आधार, आम्दानी (आयस्रोत) वा सम्पति मरुपुं ।
- २) अमिता लहिय्गु (पालन पोषण) अमिता बिचः याइपुं सुं मरुपुं ।
- ३) परिवारया दुजः दःसां अमिसं लः महिसें हेबाय् चबाय् याडः अपमानित जीवन न्ह्याक च्वपुं ।

दफा २ ग काथं ‘अशक्त जेष्ठ नागरिक’ धाय् बलय् शारीरिक व मानसिक काथं मफूपुं (अशक्त) नागरिक काथं थुइकय् मः । नपां

दफा २ 'घ' काथं 'आदर निकेतन व आदर निकेतन दिवा सेवा केन्द्र' धाय् बल्य जेष्ठ नागरिक पिन्के धेबा कायो वा मकःसे. पालन पोषण नपां बिचः याय्ता थुगु ऐन काथं न्ह्याकय्ता निस्वांगु व दांगु छँ, आश्रम वा अजगु काथंया छुं नं संरचना दक थुइकय् मः । ऐनया थुगु दफाया मति आदर निकेतनय् च्वनिपुं जेष्ठ नागरिकपुं खुइदा फूपुं अल्य म्वाय्गु छुं हे लिधंसा मरुपुं जुयमः थें च्वँ । दफा ३ नं छवप नगरपालिका काथं न्ह्याकिगु आदर निकेतन महिला वाल बालिका व समाज कल्याण समिति पाखं जुइगु व्यवस्था यागु दःसा दफा ३ नं स्वापु दःगु वडाया वडाध्यक्षया कजिलय डाम्हा दुजः दःगु आदर निकेतन वा आदर निकेतन दिवा सेवा केन्द्र न्ह्याकय्ता लागिं ग्वाहाली पुचः दैगु ब्यवस्था याड तःगु दः । थुगु समिति वडाया महिला जनप्रतिनिधि, महिला बाल-बालिका अल्य समाज कल्याण समितिया शाखा प्रमुख, स्थानीय बुद्धिजीवी व वडाया सचिव सदस्यसचिव जुइगु प्रावधान दः । ग्वाहाली पुचःया प्रावधानं स्थानीय स्तरया वडाध्यक्ष आदर निकेतनय् मू भाला कुबिय मःगु ब्यवस्था याड तःगु दः । थुगु प्रावधानं स्थानीय स्तरय् आदरनिकेतन ब्यवस्थित काथं न्ह्याकय्ता सक्षम जनतां ल्ययो छवपुं जनप्रतिनिधिपिन्ता विश्वास याडः आशा यागु खानय् दः ।

थुगु ऐन या दफा ७(१) काथं जेष्ठ नागरिकया संरक्षण व सामाजिक सुरक्षा व वयक पिनिगु बायं वानय् धुंगु जीवन ब्यवस्थापनया लागिं छगू आदर निकेतन ब्यवस्थापना कोष निस्वानी । दफा २ काथं उपदफा १ काथंया कोषय वयक च्वयो तःकाथंया दाँ मुनय्गु याई : -
क) नेपःया सरकार व प्रदेश सरकारपाखं ब्यगु धेबा
ख) नगरपालिका पाखं छखय् लिइकगु व ब्यगु धेबा
ग) विदेशी सरकार, विदेशी ब्यक्ति वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्था पाखं वैगु धेबा

घ) स्वदेशी दाता वा संघ संस्था पाखं वैगु धेबा

ड) मेमेगु छुं नं स्रोत पाखं वइगु (कानुनी) धेबा

दफा ३ उपदफा १ काथं कोषय सुं दाता वा संघ संस्था पाखं वैगु धेबा, तःगु धेबा, नगरपालिकां बिस्कं खाता चायकः मुड तै । दफा ४ उपदफा १ काथंया कोषया धेबा जेष्ठ नागरिकपिनिगु संरक्षण, सामाजिक सुरक्षा व बायं फुय धुंगु उत्तरार्द्ध जीवनया ब्यवस्थापनया लागिं जक छ्यली । दफा ५ या उपदफा ५ काथं कोषया धेबा छ्यलय्ता नगरपालिका थमनं हे निस्वांगु आदर निकेतन वा प्रचलित कानुन काथं निस्वांगु संघ, संस्थां न्ह्याकगु हेरचाह केन्द्र वा दिवा सेवा केन्द्र पाखं छ्यलय् फै । उपदफा ५ काथं थुगु दफासं मेथाय् न्ह्यागु हे च्वयो तःगु जूसां सुनं मनूता वयकया व्यक्तिगत (प्रयोजनया लागिं) छ्यलय्ता लागिं धेबा लिकायो बिय दैमखु ।

थुगुऐनया दफा ९ खं आदर निकेतन वा आदर निकेतन दिवा सेवा केन्द्र न्ह्याकय्गु ब्यवस्था यागु दः । नगरपालिकां नगरपालिका दुनयया न्ह्यागुनं थासय् थजगु आदर निकेतन वा आदर निकेतन दिवा सेवा केन्द्र चायकः न्ह्याकय् फै । नगर दुनयया न्ह्याम्हां थाकालिपुं (जेष्ठ) मफूपुं (अशक्त) सुं मरुपुं (असहाय) नागरिक पिन्ता वडाया

सिफारिसय् मःकाथंया धेबा (शुल्क) कायो वा मकसं थुगु केन्द्रय तयफै । नगर दुनयया सुं थाकालिपुं मफूपुं, अल्य सुं मरुपुं नागरिकपिन्ता छँ या थी थी कारणं छँ जः पुं नपां च्वनय् मफूत धःसा अजगु तस्कं थाकुगु इलय् वडाया सिफारिसखय् थुगु केन्द्रय तय फै । सुनं थाकालीपुं जेष्ठ नागरिक पुं थःगु हे खर्च थुगु केन्द्रे च्वनय् धःसा अमिता नं तयमः । दिवा सेवा केन्द्रय च्वपुं थाकालीपुं जेष्ठ नागरिकपिन्ता स्वापु दःगु आदर निकेतन वा दिवा सेवा केन्द्रय च्वपुं थाकालीपुं जेष्ठ नागरिकपिन्ता स्वापु दःगु आदर निकेतन वा दिवा सेवा केन्द्र वयकपिनिगु मनं हवागु धार्मिक, सामाजिक (मनोरञ्जनात्मक) हायं पुकय्गु वा आर्थिक ज्याइवःखय् दुथ्याकः पारिवारिक वातावरणे च्वनय्गु थें याडः ब्यवस्था याय्मः नपां मः मः गः गु स्वास्थ्य जाँच व उपचार नं याय्मः ।

थुगु ऐनया दफा १० खं (अन्त्येष्टी) दाहा संस्कारया ब्यवस्था याड तःगु दः । आदर निकेतन व आदर निकेतन दिवा सेवाया सुनं थाकालीपुं (जेष्ठ) नागरिक सीत धःसा अजपुं नागरिक पिनिगु सामाजिक परम्परा काथं वयकलं धायो तकम्हा मनू वा संरक्षकपाखं वयागु धार्मिक परम्परा काथं हे वयकया दाहा संस्कार (अन्त्येष्टी) याय्गु, याकेगु ब्यवस्था स्वापु दःगु केन्द्र याय्मः, याकय्मः ।

थुगु ऐनया दफा ११ खं सम्पति सम्बन्धी ब्यवस्था याड तःगु दः । गुगु काथं आदर निकेतन वा आदर निकेतन दिवा सेवा केन्द्रय च्वडः च्वम्हा सुनं जेष्ठ नागरिक सीत धःसा वयकलं आदर निकेतनता सम्पति वियागुदक इच्छापत्र च्वयो ब्यसा प्रचलित कानुनय् न्ह्यागु हे खाँ च्वयो तःगु जूसां अजपुं सीपुं मनूया ल्यं दःगु सम्पति स्वापु दःगु केन्द्र वा नगरपालिकाय्गु जुई । अल्य अजगु इच्छापत्र च्वयो मतकगु इलय् वयकता बिचः याडः स्वयो च्वंगु या वापत पुलय मःगु धेबा वयकया धरौती तयोतःगु धेबां कटे याड ल्यं दःगु धेबा वयकया छँ जः बा थः थिति वा हकवाला वा संरक्षकता लिता बिय मः । अल्य वयकया अजपुं सुनं थः थिति वा संरक्षकपुं मरुसा प्रचलित कानुनय् न्ह्यागु हे खाँ च्वयो तःगु जूसां अजपुं नागरिकया सम्पति स्वापु दःगु केन्द्र याय्गु हे जुई । दफा ११ या ब्यवस्थां नगर दुनयया ल्यासे ल्याम्होपिन्ता सचेत याड थः मां ब्वापिन्ता बांलाक बिचः याड, मां-ब्वा लहिड तय्मः धाय्गु काथं सचेत यागु नं खानय् दः । गुलि नं बुहाबुहीपुं अः नं वडाय् वयो व सन्तानतय्सं बिचः मयागु खाँ ज्वडः बृद्धाश्रमय् तयो बिया दकः हे वयो च्वनि पुं मरुगु मखु । नपां जिगु सम्पति नगरपालिकाता लः ल्हाय माला दक धःवयो च्वनिपुं नं दः । थुगु दफां थजगु मति दःपुं जेष्ठ नागरिक पिनिगु मति पुवाकय्ता अःपुइ ।

छवप नगरपालिकां शिक्षा व स्वास्थ्यखय् जक मखु थाकालीपुं जेष्ठ नागरिकपिन्ता नं हना-बना याड वयकपिनिगु मतिता कः घाड आदर निकेतन चायकेगु कुतः याड च्वंगु दः । नगरपालिकां याइगु ज्याखय् नगरबासीपिनिगु अपलं अपः सहभागी व ग्वाहाली दयो च्वंगु खाँ धायो च्वनय् माली थें मच्चँ । छवप नगरपालिकां 'अक्सिजन प्लान्ट' तय्ता गथे अपलं जनतां आर्थिक व भौतिक ग्वाहालीयागु ज्वः मरुगु ग्वाहाली पिब्वता अथेहे नगरपालिकाया कन्हेया छगू छगू ज्याखय् नं जनतां बांलागु, भिंगु दुयंगु बिचः बियो मः काथं ग्वाहाली याइगुलि शंका मरु ।

साउन महिनाया सन्देश

आशाकुमार चिकंभञ्जार

असारया वा चा जुडः वाउँसे च्वडः वगु धर्ती स्व स्व
बुँज्यामिया मन चं चं धाई । देँचा लिइयो बुँ स्वः वांम्हा बुँज्यामिया
मनय् आशाया वागुजी क्वछुड वई । वागुजी क्वछुगु म्हागसय्
ग्यला ग्यला याडःथां व थें वइपुं वाँ बुईया घायँ खाँ खाँ मातु
ल्यगु ज्या न्ह्याकी । मनय् ग्वाकी । पुलांगु खाँ सलिंचां वा यो
थें यलः है ।

ई हिल वालिसें वापुसा न्हूँ न्हूँगु वल । बाज्याया
पालय् नेपाली वापुसा तयो वा पिई । काँ कायो काँ दायो छ्वः
हवलः छ्वः लय् धुक्या छ्वःपु छ्याडः बुँपालः वा पिइगु बुई
छपिखय् वा नेमुरी स्वमुरी बुथुयाता हिडा जाकी पुली बलय्
बुथुपाचु छँ सुचु' मचातय्गु सुकु प्वा थानय्ता झ्यालय् दांकः
तुकंमः सुकुखाड तःगु सुकुचा कँ खय् ग्वाचा दाय्क मारी छुड
नकय्तानं खुलाताहे गाई मखु । उब्लेया वा बुई दैगु केतु, पिचु,
चकः, तःपु गूसी, बगःगूसी, नाव घायँ अः वातावरण प्रदुषणया
कारणं मदयो वांगु गुलीं घायँ या बारे मनं मनं वायकी । गुलिं
नां हे छुकः मतः गु घायँत अः गरिमय् मदयो वान । अलय् ई
नपां वनमारा न्हूगु नाव घायँ गुगु २००७ साल लिपा छ्व
पुसाखय् वगु धायो कांग्रेसी (भार) इवः दक नं धाय्गु याः ।
अः गुई गुई वहे घाँसं गुँ हे तपुय धुकल । अथेहे माओवादीया
इलय् वगु दक असाध्यै हे छ्यडः मेपिन्ता स्वाकय् हे मबिइगु
घायँ माओवादी घायँ धायो वयो च्वंगु घासं गुँहे तपुय धुकल ।

अथेहे माओवादी घायँ दक धायो वयो च्वंगु घाँसं दुःख बियो
च्वंगु खाँ बुज्यामिया मनय् मरुगु मखु । गथे पुखुली जलकुम्भी
वयो पुखु हे सुकः ब्यूगु खः अथेहे वा बुई नं घाँसं दुःख ब्यूगु खाँ
बुँज्यामिं राजनीति घटना नपां ज्वः लाक स्वः सां वं अजगु खाँ
न नुवाय सः, न च्वसा न्ह्याकः च्वय् हे सः । अथे नं दुःख बिइपुं
मनू थें वाबुई नं दुःखः बिइगु खाँ थुयो वं इलय् हे मातु ल्यय्गु
क्वः छिई ।

वाचा मजुकंतुं मातु ल्यय् मज्यू धाय्गु खाँ वं गनां
विश्वविद्यालय मब्वंसां स्व स्वं थुइकः तः गु दः । न्यडः थजु,
स्वयो थजु व वाबुँया डाक्टर हे खः । अथे धाय्गु जेटिए नपां
सल्लाह काय्मः धाय्गु मस्यसां थवं थवय् सल्लाहयाड जूसां सः
गा मगाः निसें वाचाया गुलि खाँ वं थुं । उकीं साउन महिना
वलकीं वं वाचा पिडां जक मगा, उकी घायँ मपुलकीं वामा
गति मदैगु बांलाक हे स्यगुलिं वं मातु ल्यय्गु ज्या न्ह्याकी ।
अलय्घायँ पुयता वा बुई नाः नं थिक्कयाड तय्मः धाय्गु नं वं
स्यु । बय खं बिलीबिली जाय्कः वं वा बुई नाः पाडः तै । बाँ
घायँ छः महातलय् अथे धाय्गु लाहातं ज्वनय् मज्यूतलय् वं मातु
ल्यय्गु ज्या उलि याइ मखु । उकीं वामा नपांया थेमा(दाहाँचा)
व वामाथें च्वंक च्वंम्हा केतु, चकः अलय् चछ्यडः वामा
लिगिलिगि च्वंकः बिइम्हा पिचु, तः पु गूसी बगःगूसी घायँत
गुली पुयो चाखय् सं न्ह्यो ल्हाक तकी । बेइमान घायँ त पुयो

ग्वाराचिड वा बुई चाखय् सं थुनय् फःसा ध्वगिड सः याय् फैगु खाँ वं स्यसां उकिता जीवननपां स्वाडः धात्थेंगु जीवनय् अजगु विद्रोहया खाँ कानय् फःसाः थःगु धात्थेंगु जीवन सफल ज्वी । थुगु इलय् वः नं मदिकक वयो च्वनि । असारं वः गु बः बुँड लाइसा सावननं वगु व खुसी बः जुयो बः वई ।

असारया संक्रान्ति ली मलाकः जुईसा साउनया संक्रान्ति नेवः बाहकेया खय्तय्सं डाय्कः वयो च्वंगु खुसी स्याडः भवै नइगु बुलुहुँ, नेवः समाजय् नं दुस्वः वल । थुब्ले वयकपिनि सिन्हाज्या ब्यंकय् थें 'लुटो फाल्ने' दक ज्या याई । थुगु संस्कार धःसा नेवःतय् गाठामगः चहे स्वयो हाँ वापिज्या धुंक छँ सफा-सुगधर याडः सिन्हाज्या ब्यंकय्गु ज्या नं अः गाठामगः चहे बलय् सिन्हाज्या ब्यंकय्गु ज्या याई ।

साउनया महिना धर्मकर्मया महिना काथं नं काय्गु या । छुं दाँ हाँ निसैं वाउँगु व म्हासुगु चुरी न्ह्याकः लांचा (मेहन्दी) च्वयो दत्तात्रय वा महाद्योथाय् वाड मिसा तय्सं व्रत च्वनय्गु याड हःगु दः । थुगु इलय् डाचा, ब्यांचा जक मखु क्वचा, ब्वहचा, कमिचा श्वकः ब्वयकः अमिता मां ब्वा चखुं तय्सं जीवन हानय्गु स्यनय् हइगु काथं नं बुहापाकापिसं धायो वगु न्यडा । अलय् चाकली वाउँसे च्वंगु लकस (वातावरण) अलय् असारया भुलुभुलु सासिव, अथे धाय् गार्ची दांक मदिसें वइगु वः नं तः तः फुति जुयो साउन बलय् भररर व वई । असार बलय् बुई बुई या चाखय् सुड वाड चा न्याय्क बुँडसं दांकय् धुंकः साउन बलय् फाँटं क्वत्यलः बय्खं भय बियो व वं खुसी जू वसेलिं खुसी बः वइगु ई नं खः । दकलय् न्हः पां खुसी बः नपां हाँछँ गःलय् (भडगालो) श्वक तःपुं डाचात बः नपां चुडकः हइबलय् बाज्यापिसं क्वल्हँ खं तुयो लाडागु खाँ काड तकगु दः । उकी साउनया न्हपांगु खुसी बः वइबलय् डाख्वायँ चां तुयो जक नं डा लाय् फै दक म्यँ हाल तःगुलिं नकतिनिया डाचा त अपलं चुलुबुल व न्यासी चायो जुइगुलिं जालय् लाइगु खाँ या सन्देश नं दः । थुब्ले ख्वपय नवदुर्गा भलभल अष्टमी (भगस्ती)खुनुं निसैं जलसं विज्याइगु धायो थुगु इलय् नाखय् (दिशा-पिसाब) च्वः खि फाकय् मज्यु द्यो याता लाई धायो तःसां वर्षा बलय् नाखं याडः हैजा, भाडावान्ता थजगु ल्वय वइगुलिं नपां जलचर प्राणीत सी दक बैज्ञानिक काथं धर्म नपां स्वाडः धायो तःगु पक्का नं खै ।

भगस्ती बलय् पीगु स्वमा सिमाचात फुक्क म्वाई धाय्गु जनविश्वास दुनयँ नं श्वहे साउनया मौशम हे खः । नाइगु चाः अलय् वयो तं च्वनिगु वः थुकियाता बांलागु थाय् खः । थुब्ले हे तुलसी नं पियगु याडः तःगु नं उकी हे जुयमः ।

साउन महिना फाकं, तुसी, फसी, स्वपुसः, मिचः,

जीसा जक मखु फसिचवका नं नइगु ई खः । थुगु इलय् गुलिसिनं ला मनसिं शाकाहारी जुइपुं नं अपलं दः । नपां श्वहे महिनाय् भगवान बुद्धया दरशन यो वानिगु नं खः । पालुमा, हलुमा नपां चुली जायो पा जायो स्वय हायँ पुइगु थुगु इलय् लाहुरे स्वं हवइगुलिं थी थी रङ्गया लाहुरे स्वं नपां सुकन्दर राज थजगु स्वं नं हवई । तस्कं स्वय हायँपुगु लाहुरे स्वं पालुवाय् पिइगु छाया दकः बुहा बाज्यापिन्के न्यडा बलय् बालीखय् मिखा मवांक स्वंखय् मिखाथवां धायो भातिचा तः माइगु, यानं निसैं खानय् दैगु लाहुरेस्वं पिइगु धःगु खाँ खय् गुली सत्यता दः धाय्गु स्वयो व अपलं पःक्वाचा लिनय् वा थिइकः पिइगु व अपलं बुँज्यामि (पालुपिइपुं) त वयो पःक्वय् च्वनय् मालिगुलिं वातावरणया ल्याखं हे पिड तःगु जुयमः । थुगु इलय् पालुबा सिमी नं सैगु ई खः । नपां मल्ता ल्वसा तयो मारी नैगु ई नं खः । थुगु मल्ता ल्वसा पःक्वयसं मल्ता छुयो बाःगः बागः जक याड चि तयो क्वाक्वाकं मारी नपां नइगु अः थथे याडः नःगु खानय् मरु । श्व नं छगू अध्ययनया बिषय जुयफः । पालुतिक्वः काइबलय् जक छाया नैगु जुई । उब्ले अथे नः सां छाया प्वा हिइ मजुइगु जुई ?

पोहँचा, छेराचा, रामतोरिया भान्टा, भुती थजगु माँ खय् सैगु तरकारीया मौशम, अलय् बुलुहुँ मल्ता बू नपां, लाजा, मुस्या, मायँचा छुछु पिड तय्मःगु खः पिड बः चा माडः वैगु साउन महिना तस्कं स्वय हायँ पुगु महिना काथं कायो च्वंगु दः । अझ मसें (तराई) मधु सावनी धायो थुगु इलय् नकतिनी इहिपा जूपुं नव दम्पतीया लसताया महिना काथं कायो तःगु दः । गना सावनेभर्री ताल्लाता सिचुकः बिइगु व उगुभर्री प्याकः प्याहाँ वयो वलं दाय्क जुइगु स्वयबलय् कविपिनि धापु काथं श्व पियुष (अमृत) वर्षा हे खः ला नं धाय् फः ।

न्ह्यागु थजु साउनया महिनाय् असारे पिडागु वाबुई इलय् हे मातुल्यय मफूसा घाँसं वाचाया सः नयो लिगिलिगी च्वंकः बिई । उकीं वा पिय धुन दक सुंक च्वनय्गु ई मखु दक साउन महिनां धायो च्वंगु दै । साउनया बः लं दै त्वः धुइक वाबुई नाः मदय्क बियफः । मेपिनिगु दै त्वः धुल थःगु बुई हाँ छेगः थाडः बियफः । श्व फुक्क बिचः याड इलय् ब्यलय् बुई बिचः याय्मः धाय्गु सन्देशया महिना काथं साउन महिनाता काय् फःसा मंसिर स्वय दै । लय् दै । मखुसा ध्वलं तुसिवा डालय् थें ज्या साडा. आजु गुब्ले पू वानिमखु अलय् म्हेगः धलं ह्यागु नाः थौं खुसी बः जुयो वयफः । म्हेगया खुसीया (खहरे) थौं तस्कं फूर्ती क्यडः बुँज्यामिया कमाई स्यंकय् फः गुलिं थुखय् पाखय् नं बिचः याय् मः । मखुसा तस्कं दुःख सिइ । श्व हे साउनया सन्देश खः ला ? छिगु नं बिचः तय् फै ।

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

खप नगरपालिकाया नगरसभासं समसामयिक विषय छलफल

असार १५

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायोसुई मंगलबार हिकगु नगरसभाया बैठक च्वन । उगु बैठकया विशेष समयखय् नगरसभासदजु पिसं नगरया शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु, सम्पदा स्वाकः ल्यंक तयगु, त्वनयगु नाः थजगु मेमेगु स्थानीय समस्या व मेमेगु समसामयिक विषयलय् थः थः गु बिचः प्वंक दिल ।

सभासद जु पिसं क्यूबाता अमेरिकां याडः तःगु नाकाबन्दीया विरोध व चुरेलागाय् हः नय् लाथें खुयो -खुयो मखांकः चाय्क च्वंगु क्रसर उद्योगया कारणं चुरे ल्यंक तय्ता तस्कं थाकुइगु खाँ ब्याकसे नगरसभासं उगु बिषयया विरोध प्रस्ताव पारित याय्ता माग याडः दिल ।

सभाया विशेष सभासं न्वचु तयो दिसे सभासदपुं हरिरत्न गोर्खाली, श्याम सुन्दर मातां, सिद्धिरत्न अवाल जु पिसं नगर प्रहरीपुं नियुक्त याडः चाः हिडकय् मःगु इलय् ब्यलय् नगरय् तयो तःगु मता (सडक बत्ती) ल्हवनय् मःगु, इन्द्रायणी पीठ हःनय्या ल्वहँहितीया निकास चाय्केता स्वापु दःगु निकायनपां खाँ ल्हाय् मःगु नगरपालिका पाखं न्ह्याक तःगु कलेजय् सामाजिक ल्याबया व्यवस्था याय मःगु, वर्षाया इलय् खुसी दुब्वाडः नाखं बुरय् जुइःगु

विषय ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

सभासद जूपुं राजेन्द्र माक, पूर्ण गोपाल राजचल, सूर्य प्रसाद श्रेष्ठ, गोविन्द दुवाल, रञ्जना त्वाती पिसं सार्वजनिक शौचालयत सफा याडः तय् मःगु, मु मु लाँ सिथय् सिमा पियमःगु अलय् पिडागु सिमाचात बिचः याडः तयमःगु, ब्वनय्कुथि लिम्पियाधुरा, लिपुलेक व कालापानी नेपः याय्गु हे थाय् खः धाय्गु नक्सा क्यडः न्हँगु पुस्ताता ब्वंकः धवाथुइकः तयमःगु, बांभगु ख्यः (पती जगगा) ल्यंकः तय् मगु बिचः प्वंकः दिल ।

थौ या सभासं खप नगरपालिकापाखं निस्वाड तःगु शिक्षा, संस्कृति व स्वास्थ्य समितिया दुजः रविन्द्र ज्याख्वः निर्माण समितिया कजि उकेश कवां, युवा व खेलकुद समितिया कजि श्याम कृष्ण खत्री, कृषि व बजार अनुगमन समितिया कजि राज कृष्ण गोरा, न्यायिक समितिया कजि नपां अपाङ्गता परिचयपत्र (म्हासिङ्का -पौ) वितरण सम्बन्धी अस्थायी समन्वय समिति रजनी जोशी जुं स्वापु दःगु समिति पाखं जूगु ज्याया प्रगति प्रतिवेदन पेश याडः दिल । सभाया मेगु बैठक २०७८ असार १७ गते बिहिवा न्हिनय् सिया १:०० ताइलय् च्वनय्गु याडः दिक्ु यात ।

नगरपालिका भीगु हे संस्था खः
इलयहे करपुल ग्वाहाली याय्नु

खप नपाया हिकगु नगरसभा क्वचाल

खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापतिया नायो सुई च्वंगु खप नगरपालिकाया हिकगु नगरसभा बिहिवार क्वचाल । उगु बैठक आर्थिक विधेयक २०७८ विनियोजन विधेयक नपां आ. व. २०७८/७९ या लागिं खप नगरपालिकाया बजेट सर्वसम्मतिं पारित यात ।

नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी असार १० गते नगरपालिकाया लागिं १ अर्ब ९३ करोड २० लाख तका दां बजेट पिब्वयो द्युगु खः । बजेटय् कोभिड १९ सं लाखगु लिचवःया ग्यापुगु ई याता बिचः याडः स्वास्थ्यता हदाय् तयो बजेट पिब्वगु खः । खप अस्पतालपाखं जनताता अःपुक स्वास्थ्य सेवा वियगु बचं प्वंक द्युगु खः सा जनताया ग्वाहाली निस्वांगु अक्सिजन प्लान्ट पिकःगु अक्सिजन खपया जनताता दाच्छीतक धेवा म्वायकः सिंतिं इड बियगु अलय् नगर पिनय्या जनतातय्ता म्हवचा धेवां अक्सिजन बियगु खाँ क्वः छिता ।

सभापाखं नगर प्रमुख प्रजापति जुं चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया सचिछ्दा क्यंगु लसताय चिनियाँ जनता व कम्युनिस्टपिन्ता भिन्तुना देछायो दिल ।

संसारया राजनीतिक दल तय्गु निंतिं समाजवादी देश चीन सफल जूगु दे काथं म्हासिडक वयो च्वंगु खाँ ब्याकसं प्रमुख प्रजापति जुं पश्चिमा राजनीतिक पार्टी नपां गुलि पा धाय्गु लाड क्यडु दिसे चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीया दुजः पनिगु पहः (ढाँचा) सांगठनिक संरचना, न्ह्याकिगु तरिका (विधि) पाःगु व हलिमयया फुक्क देत नपां थः वं थः या स्वापु ब्वलांकः विकासया लाँपुड नपां

नपां ज्या सानय्गु खाँ चीन प्रतिवद्धता (बचं) बियो दिल । वयकलं धायोदिसे –‘राजनीतिक पार्टी बिचः व सिद्धान्त तः हानी । नेपाल मजदुर किसान पार्टी थःगु सिद्धान्त व विचःलय् कस्सिक घय्पुड धस्वाडः च्वंगुलिं हे थौं नेपः मिसिं नुगलय् स्वाथाड यः कतःगु पार्टी काथं हज्याड च्वंगु दः ।

आ.व. २०७८/७९ या बजेटया विषयलय् न्यंगु न्ह्यसः या लिसः ब्यसे उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं खप नगरपालिकाया बजेट विनियोजन नगरता मः मः गु काथं छख्य लिङ्कगु खाँ ब्याक दिल । थ्वनं हाँ बजेटया विषयलय जूगु छलफलय् सभासद पिसं बजेटय् मचः मगागु थासय् ल्हवनय्गु सुभाब पिब्वयो द्युगु खः ।

सभाया विशेष समयसं सभासदपुं इन्द्र बहादुर प्याथ जुं बाल सेवक ब्वनय्कुथि काथंछिगु थासय् ल्हय्यमःगु, गंगालक्ष्मी बमनं सल्लाघारीया लागया जवं खवं सिमापियमःगु व ऐतिहासिक सम्पदाया नां पुलांगु काथं हे याय् मःगु, पञ्चमाया दुवालं लिवाली आवास क्षेत्रय पीच याय्गु ज्या क्वचाय्के मःगु, शिव प्रसाद बालां त्वनय्गु नाः या समस्या हदाय तयो ज्यंकय् मःगु व न्हूगु ताँ दानी बलय पुलांगु ताँ याता सम्पदाकाथं ल्यंकः तय् मःगु कृष्ण गोपाल चौगुठीं खप नगरपालिका वडा नं. ३ खय् च्वंगु तेखापुखू फल्चा ल्हवनय्-कानय्ता बजेट छख्य लिङ्कय् मःगु व ज्ञान कुमार मगजुं नगरया वडाया आकार काथं बजेट छख्य लिङ्कय् मःगु वडा नं. १० या दिपंकर देगः या चाकलीं ल्वहँतं सिय्ता बजेट छख्य लियकय् मःगु विषयलय् ध्यानाकर्षण याड दिल ।

नगर प्रमुख प्रजापति जुयाता ध्यानाकर्षण

असार १७

खप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जु याता नेपाल क्रान्तिकारी किसान संघ नगर समितिया नायो गंगाराम ज्याखवजुया न्ह्यलुवाय् वगु प्रतिनिधि मण्डलं नपाः लाडः खप नगरपालिकां बुँज्या (कृषि) ता हदाय् तयो ज्या सानय्ता ध्यानाकर्षण याकगु दः ।

नपालाय्गु इवल्य् उगु पुचलं न्ह्यब्वगु मागत तस्कं बिचः

कृषिचुन, भिंगु बांलागु उन्नत जातया पुसात इड बियगु ज्या अजनं व्यवस्थित यायां किसान तय्गु बुँया चाः जाँच याय्गु व बुँज्या नपां स्वापु दैगु थी थी तालिमत बियगु ज्या हदाय तयागु खाँ ब्याक दिल । नगर प्रमुख प्रजापति जुं नगरया माथां वांकः संतुलितबिकासया निंतिं नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः स्वाक तय्ता बुँज्या नपांया ज्यायाता हःनयँ तयो ज्या साडः वयो चवडागु खाँ ब्याक दिल ।

नपालाय्गु इवल्य् प्रतिनिधि पुचलं खाद्यान्न तरकारी व बुबया पुसा सय्कः इड बियगु व्यवस्था याय्ता वडावडाय् लच्छीया छकः कृषि सम्बन्धी तालिम व प्रशिक्षण व्यवस्था याय्ता, कृषि चुन छ्यलय्ता किसान तय्ता मन च्वन्ह्याक यंकय्ता नगर प्रमुख प्रजापति या ध्यानाकर्षण याकगु दः ।

पुचलं बुँज्यामिपिसं सय्कगु तरकारी फाँवञ्ज (विचौलिया) या लाहातय् मलाकः धातथेपुं उपभोक्ता पिन्थाय् थ्यंकय्ता तरकारी बजारया व्यवस्था याय्ता खप नगरपालिकां तालिम ब्यू पुं कृषि प्राविधिक पिन्ता थाय् छुटय् याडः ज्या सांकय् मःगु नेपाली (कम्पोष्ट)

याय बहगु संवेदनशील जूगु धायोदिसे नगर प्रमुख प्रजापति जुं कृषि समितिपाखं किसान तय्गु भिं याय्या लागिं ज्याइवः त हछ्याय्गु बचं बियोदिल ।

वयकलं खप नगरपालिकाया आ.व. २०७८/०७९ या नीति व कार्यक्रमय् कृषि उत्पादनता व्यवस्थित याय्ता किसान तय्ता काथं छिंगु थासय् चिस्यान केन्द्र दय्केता ज्या हज्याकिगु

सः दय्किपुं किसानतय्ता आर्थिक ग्वाहाली याय् मःगु व किसान तय्गु पुचः निस्वाडः सः पुसात, कृषि औजार (बुँज्याया लागिं मःगु ज्याभः) व मेसिन न्याय्ता आर्थिक ग्वाहाली याय्ता ध्यानाकर्षण याक गु खः ।

नगर प्रमुख प्रजापति जु याता किसान संघ नगर समितिया कजि गंगाराम ज्याखवजुं ध्यानाकर्षण पौ लःल्हाडः दय्गु खः ।

नरसिंह देगः दानय्गु ज्याया तयारी

असार १८

खप नगरपालिका वडा नं. ४ गः हितीया नरसिंह देगः दानय्ता थाय् थासय् तय्ता मःगु थां, लुखाः त्वनसिँ थजगु सिँखय् बुट्टा कियगु ज्या न्ह्याक च्वंगु दः । नरसिंह देगः दानय्गु ज्याया तयारी याडः च्वंगु जुल ।

मादल थाय् सय्केगु तालिम

असार २०

खवप नगरपालिकापाखं न्ह्याकचवंगु शिशु स्याहार व बाल विकास केन्द्रया शिक्षिका व कर्मचारीपिन्ता १५ न्ह्या मादल थाय्गु स्यनय्गु तालिम न्ह्याकल ।

ज्या इवः सं नगर प्रमुख प्रजापति जुं, नेपः या लोकं ह्वागु थगु मादल (मगः खिं) या ताल, तस्कं लोकं ह्वागु बाजा काथं डालः कायो थाड वयो चवंगुया सांस्कृतिक व राजनीतिक महत्व दःगु खाँ ब्याक दिल ।

बांलापुं ब्वनामिपुं हे कन्हयँ बांलापुं शिक्षक जुइगु खाँ ब्याक दिल । वयकलं थमनं सयकागु न्ह्यागु नं ज्या (सीप) समाजता भिं) याय्गुलि छ्यलयमः धायोदिसे खवप नगरपालिकापाखं न्ह्याक चवंगु शिशु स्याहार केन्द्र अभ्र बांलाकः यंकय्गु खायँ सल्लाह जुयो चवंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवः सं खवप नगरपालिका वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं बाजाया स्वापु विज्ञान नपां दैगु खाँ ब्याकसे मनू तय्गु मनय् हायँपुगु भाव पिज्वय्केता नपां छप्पा छधि याडः तय्ता बाजां बांलागु ज्या याइगु खाँ काड दिल । नपां शिशु स्याहार केन्द्रया मचातय्ता संगीत पाख्य लुयो तय्ता थुगु स्यनय् ज्या खं ग्वाहाली याइगु व मचातय्ता लसतां प्याखं ख्वायँ काय्केता व ध्यान केन्द्रीत याकय्ता संगीत बांलागु ज्या याइगु खाँ नं ब्याक दिल ।

बाँसुरी बाजाया स्यनामि गुरु राजनकुमार मानन्धरं बाजा सय्केता स्यनामिपुं मनं निसें ग्वाय मःगु अलय् बाजा नपां गुलि सतिता उलि मथां सय्के

पुर्खा पिसं त्वः त तकगु कला व संस्कृति म्वाकः ल्यंक तय्ता खवप नगरपालिकां न्ह्यंगु पुस्ताता लः ल्हाडः स्यडः यंकय्गु इवलय् थी थी बाजाया तालिम ब्यू ब्यू धिं धिं बल्ला याड वयो चवंगु खाँ काड दिसे प्रमुख प्रजापति जुं शैक्षिक योग्यता नपां थः कय् छगू नं छगू बिस्कं सीपया विकासय् नं ध्यान तय्मः धायो दिल ।

वयकलं छकः सय्कागु सीप गुबलें लुममानिगु धायोदिसे

फै धायो दिल ।

ज्या इवःसं शिशु स्याहार व बाल विकास केन्द्रया कजि दिपेन्द्र प्रजापति व वडा नं. १ या इन्चार्ज नजरमाया बाटीं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

वहे इवलय् स्यनय् हाँ स्यनामि गुरु राजकुमार मानन्धरजु यात खवप नगरपालिका प्रमुख प्रजापति जुं मादल लः ल्हाड द्यगु खः ।

प्रहरी उपरीक्षक थापा जुयाता बिदाई

असार २०

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खवपय् नं सरुवा जुयो भ्रःम्हा खवपया एस.पी. तारा देवी थापा जु ता आइतबार बिदा बियो दिल । खवप जिल्लाय् थयं मथयं दाचछी हाँ निसें ज्या साड द्यूम्हा एस.पी. थापा जुयाता बिदा बियो दिसे वयकलं थाना ज्या साड द्यूतलय् जनप्रतिनिधिपुं नपां मिलय् जुयो ज्या साडः द्यूगुलिं सुभाय् देछायो दिसे खवपया लोकंहवागु म्हवय्खा इयो नपां नेगू प्यंगू नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाड दिल ।

मध्यपुर नगरपालिकाया उप-प्रमुख मधिकर्मी खप नगरपालिकाय्

असार २०

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां मध्यपुर थिमी नगरपालिकाया उप-प्रमुख अन्नना देवी मधिकर्मी जुं आइतबार नपालाड खँल्हाबल्हा याड दल । नगर प्रमुख प्रजापति जुं उप-प्रमुख मधिकर्मी जुयाता लसकुस याड दिसे वयकपिनि दथ्वी नेगू नगरपालिकाय् जूगु ज्या इवः नपां थः थः गु अनुभव काड दल । प्रमुख प्रजापतिजुं उप-प्रमुख मधिकर्मीजुयाता नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाड दल ।

भेटनरी व चस्मा पसल्य् अनुगमन

असार २१

खप नगरपालिका बजार अनुगमन समितिया कजि राजकृष्ण गोराया न्ह्यलुवाय् जगाती, सूर्य विनायक व दुधपाटीया भेटेरिनरी व चस्मा पसल्य् अनुगमन यात ।

अनुगमनया इवल्य् विषादी वासत यो यो थाय् तयो तःगु, डाक्टरया सिफारिसय् दक न्याय दैगु पशु तय्ता बेहोस याइगु निन्जा व केमाइन थजगु पसल्य् तय मरुगु वास तयो तःगु, खाँ या जानकारी ब्यूगु दः । अनुगमनया इवल्य् पसः नगरपालिकाय् दर्ता मयागु, म्याद फूगु वास नं तयो तःगु, विषादीत बिस्कं तयो मतः गु, सुचुकुचुल्य् ध्यान मब्यूगु, वासमिय दैगु अनुमतिया दसिपौ मरुगु उगु अनुगमन पुचं जानकारी ब्यूगु खः ।

अनुगमन सं उद्योग वाणिज्य संघ, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्च, भक्तपुर घरेलु तथा साना उद्योग संघ, खप नगरपालिका व घरेलु कार्यालयया प्रतिनिधिपुं भायो अनुगमन याड दल ।

६० दा-६४ दाया थाकालीपिन्ता भेरोसेल खोपया नेकगू मात्रा

कोभिड १९ विरुद्धया भेरोसेल खोप कःपुं ६० दा - ६४ दा या थाकालिपुं मनूतय्ता थौं नेगूगु मात्राया खोप खप नगरपालिका वडा नं. १ निसें ५ वडाया थी थी खोप केन्द्रय् बिल । गुकी खप नगरपालिका वडा नं. १ या भक्तपुर क्याम्पसय्, २ वडाया जनज्योति पुस्तकालय नःपुखु, ३ वडाया पद्म मा.वि., ४ वडाया तालाक्वय् व ५ वडाया विद्यार्थी निकेतन मा.वि. खोप केन्द्रत चाय्कगु खः । अथेहे कन्हय् खुनुं खप नगरपालिका वडा नं ६ निसें १० वडा तकया पिन्ता खोप वियूगु निर्णय काथं असार २३ गते वडा नं. ६ निसें १० वडा तकया ६० दा निसे ६४ दाया थाकाली पिन्ता नेकगु मात्राया खोप बिल ।

भाज्यापुखु लोकं ह्वागु थाय् जुइगु

असार २२

खप नगरपालिकां खपया ऐतिहासिक व पुरातात्विक सम्पदा ल्यंक: म्वाक: तयता ल्हनय्-कानय् व दानयगु ज्या मदिकक याड: वयो च्वंगु द: । थानाया पुलां ज्यो वांगु, दुड: स्यड: प:त: (अवशेष) जुयो च्वंगु अपलं मथ, देग:, सत:, फल्चा, चिभ:द्यो (चैत्य), पुखु, तुंथि, ल्वहँहितित ल्हनय्-कानय् व दानयगु ज्या खं खप दे भं भं लोकं ह्वाड वयो च्वंगु द: । त्वालय्-त्वालय् च्वंगु अजगु सम्पदात ल्हनयगु ज्याखं त्वालयया मनूतयगु मन लय्त:गु द: । नपां त्व: नं भं: भं: धायो च्वंगु द: । खप नगरपालिकां ल्हड: च्वंगु ज्यात मध्ये खपया रानीपुखु व भाज्या पुखु नं ख: ।

अ: ज्या जुयो च्वंगु खप

नगरपालिका वडा नं. १ खय् लागु रानी पुखु व भाज्या पुखु नं ख: । श्व तस्कं च्वछाय बहगु व डाल काय बहगु ज्या ख: । भाज्या पुखुली दाड च्वंगु ज्या नपां पुखु दश्वी दाड च्वंगु जलेश्वर महाद्योया देग: लं पुखुनपां उगु थाय् हे ब्वस्यलाक ब्यूगु जक मखु तस्कं स्वस्य लाइकगु थाय् काथं नां: जायो देशं दुनय्या आन्तरिक व देशं पिनय्या वाह्य पर्यटकपुं चाह्यु वइगु पक्का हे ख: । नपां सुथाय् बहनी चाहिलिगु थाय् काथं व शारिरीक अभ्यास याइगु थाय् जुई ।

उगु पुखुया स्वखय् पाखय् चाहिलय् छिंगु अलय् उत्तर पाखय् च्वंगु पुखु सिथय् नेम्हाप्यम्हा मनूतयसं थ:गू निजी ब्यवसाय न्ह्याक:, थाय् डाल: च्वंगुलि चाहिलय् काथं मछिंगु आना वापुं न्ह्याम्हासिनं धायो च्वंगु द: । वहे थासय्

अ: छथाय् नेथाय् छँ ज्या नं याड: च्वंगु द: । छँ ज्या धुक छँ थुव: तय्सं उगु थासय् सफा याड विइगु आना चाह्यु वानिपिसं आशा याड: च्वंगु द: । उगु थाय् चकांसा वा चाहिलयता गनां पां भू मरुसा उगु थाय् अझ लोकं ह्वाइगु विश्वास काय् फै । निजी ब्यवसाय याइपिसं थुगु पाखय् नं छक बिच: या:सा तस्कं बांलाई । पुखुलिक्क चाह्यु वइपुं अपलं द:सा चाहिलयता गनां पां भू मरुसा स्थानीय ब्यापारी तय्गु ब्यवसाय नं बांलाई, आमदानी अपलं जुई । थुकिं छखय् पुखुया (सौन्दर्य) शोभा दै अलय् पुखुस्व: वइपुं अपलं द: सेलिं ब्यापार ब्यवसाय नं अप: हे जुइगु जुल । थुखय्पाखय् आनाया ब्यवसायी, स्थानीय जनता व स्थानीय तहं ध्यान बियम: धाय्गु अपलं चाह्यु वानिपीसं धायो च्वंगु द: ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी सचिछदा क्यंगु लसताय शिखर सम्मेलन

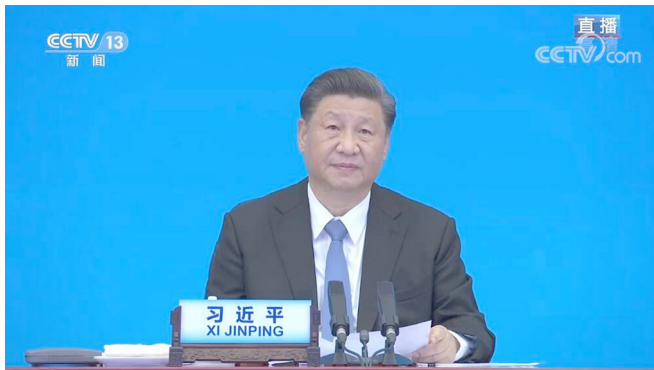

असार २२

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी सचिछदा क्यंगु लसताय चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी केन्द्रीय समितिया अन्तरराष्ट्रिय विभागया ग्वसालय चिकपा व संसारया राजनीतिक पार्टीतय् दश्वी अनलाइन शिखर सम्मेलन जुल ।

मंगलबार वहनिथाय् ६:१५ ता इलय् न्ह्याकगु उगु शिखर सम्मेलनय् १६० गू देशया डास स्वयो अपलं राजनीतिक पार्टी व राजनीतिक संगठनया हिद्व स्वयो अपः प्रतिनिधिपिसं अनलाइनपाखं ब्वति कायो द्यूगु खः ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीया महासचिव नपां जनवादी गणतन्त्र चीनया राष्ट्रपति सी चिन फिङ जुं मू विषय न्ह्य ब्वयो

द्यूगु उगु ज्या इवः सं नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छें (का.रोहित) जुं नं ब्वति कायो द्यूगु खः ।

थुःगु सम्बोधन याय्गु इवलय् महासचिव सी चिन फिङं सम्मेलनया लिधांसाय् हलिमयया सकल देया जनताया समृद्धिया निंतिं हलिमयया फुक्क राजनीतिक दलपिनि दश्वी मिलय् जुयो ज्या सानिगु विश्वास प्वंकः दिल ।

हलिमय् तस्कं ग्यापुक महामारीकाथं डाडः पुडः, वयो च्वंगु कोभिड १९ संक्रमण विरुद्धया संघर्षया इवलय् विश्व मानवतावाद दे दकलय् हः नयँ वड्गु खाँ ब्याक दिल । हलिमयया थी थी देशय् विकास जूगु मानव सभ्यताया मूल्यमान्यताया च्वः छः सें वयकलं विश्व शान्ति, विकास व स्वतन्त्रताया लागिं थः वं थः या आपसी समझदारी मदय्क मगा धायोदिल ।

चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीया हिंच्याकगू राष्ट्रिय सम्मेलनं चीनयँ गरिबी निवारणया लागिं अभियान न्ह्याकः च्वंगु व सन २०२१ तकख्य चीनता मध्यमस्तरया देश काथं हज्याकय्गुलि सफल जूगु दे (अति कम विकसित दे) या जनता तय्गु जीवनस्तर थाकाय्ता सकलें मिलय् जुयो ज्या सानय् मःगुलि वः बियो दिल ।

मू पाहाँ चिकपाया महासचिव सी चिनफिड

महासचिव सी जुं कोभिड १९ महामारीया लडाईंख्य थी थी देया राजनीतिक स्थायित्वं तस्कं दुयंगु ज्या कुबिडगु व राजनीतिक दल पिसं विश्व शान्ति व विकासया लागिं जिम्मेवारी कः घाड हज्याय्मः धायोदिल ।

राष्ट्रपति सी जुं विकसित देशं थथे अथे मधसँ तस्कं कम विकसित व विकासशील देशता खोप त अः पुक बियमःगुलि बः बियो दिल ।

ज्या इवःसं समाजवादी दे क्यूवाया राष्ट्रपति भिगुयल जुं चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी व क्यूवाली कम्युनिस्ट पार्टीया दथ्वी ताः ई निसँ आपसी समानता, भातृत्व, समाजवाद प्रतिया ऐकेबद्धता व आपसी राजनैतिक विश्वासया लिधंसाय् नेगू पक्षया स्वापु क्वातुयो च्वंगु खाँ ब्याक दिल । नपां न्याय, समानता सार्वभौमसत्ता, मानवीय जिम्मेवारीबोध हे नेगू देया स्वापुया लिधंसा जूगु खाँ काड दिसे राष्ट्रपति भिगुयल जुं जोसे पार्टी मार्क्सवाद व लेनिनवादया मार्ग निर्देशसिद्धान्त काथं कः घाड क्यूवाय् समाजवादया ध्वायँ ब्वय्कः च्वडागु खाँ ब्याक दिल ।

६० दा हाँ निसँ क्यूवाय् सं.रा अमेरिकां अमानवीय व अपराधिक आर्थिक नाकाबन्दी याडः च्वंगुया विरुद्ध विश्वया न्यायप्रेमी जनतां ऐकेबद्धता प्वंक च्वंगुलिं वयकलं सुभाय् नं देछायो दिल ।

नाकाबन्दीया तस्कं काथं मछिगु इलय् नं क्यूवाली सरकारं हलिमय तस्कं ग्यापुक महामारीकाथं डाडः पुड वयो च्वंगु कोभिड भ्वल्वयया विरुद्ध हृदाय च्वडः चिकित्सा लडाईं ल्वाडः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं जिमिसं थःगु हे स्रोत साधन त छ्यलः चिकित्सा लागाय् अपलं अपः दाँतक अनुसन्धान याडः कोभिड भ्वल्वयया डाताजि खोप दय्का । सकल क्यूवाली जनताता कोभिडया विरुद्ध थःमनं हे दय्कागु खोप बिय धुन अलय् जिमिपुं नीडास स्वयो अपः चिकित्सकपुं थी थी देशय् कोभिड ल्वचं पुं पिन्ता उपचार याय्गु ज्याख्य चां न्हि मधःसिं ज्यासाड च्वंगु दः ।

राष्ट्रपति भिगुयल जुं समाजवादी देश क्यूवां 'एक चीन नीति' ता न्ह्याब्लें ऐकेबद्धता प्वंकसे जनवादी गणतन्त्र चीनं नं क्यूवाता सं.रा. अमेरिकां याडः वयो च्वंगु आर्थिक नाकाबन्दी या विरुद्धय ऐकेबद्धता प्वंकः वयो च्वंगु खाँ कुल दिल ।

दक्षिण अफ्रिकी कम्युनिस्ट पार्टीया नायो भाजु सिरिल रामाफोसा जुं चीन अफ्रिकी जनताया भिम्हा व चकांगु नुगः दम्हा पासा खः धायो दिसे अफ्रिकाय् आर्थिक विकास व शान्ति निस्वानय्ता चीनं मदिक्व ग्वाहाली याडः च्वंगुलिं सुभाय देछायो दिल ।

रुसया दिमित्री भेदभेदेभजुं चीन व रुसया ऐतिहासिक मित्रताया खाँ कुल दिसे चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया न्ह्यलुवाय् चिनियाँ जनतां सूचना व प्रविधिया लागाय् यागु च्वजःगु विकासया खाँ कुल च्वछायो दिल ।

पाकिस्तानया प्रधानमन्त्री इमरान खान जुं चीन व

पाकिस्तानया दथ्वी ७० दाँया ताः हाकगु गौरवपूर्ण (मित्रता) स्वापु दःगु खाँ कुलदिसे चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी व क्रान्तिकारी चिनियाँ जनताया वीरतापूर्ण संघर्ष हलिमय उपनिवेशवादीत कपः क्व छु छुं वाड च्वंगु खाँ ब्याक दिल । वयकलं महान नेता माओत्सेतुडया न्ह्यलुवाय् चिनियाँ जनतां आत्मसम्मान व पूर्ण नागरिक अधिकार काय फःगु खाँ काड दिल ।

भियतनामया प्रधानमन्त्री न्युगेन फु ट्रोड जुं कोभिड महामारीया तस्कं काथं मछिगु इलय् नं ल्वय नपां ल्वाय फैगु प्रतिरक्षा प्रणालीं तस्कं बल्लाक तय् फःगु हे ल्वयया तस्कं ग्यलिगु वास थें खः धायोदिसे वायुप्रदुषण, आतंकवाद व महामारीया विरुद्ध हलिमयया सकल न्यायप्रेमी जनता छप्पा छधि जुयमः धायो दिल ।

शिखर सम्मेलने अर्जेन्टिनाया राष्ट्रपति अलबर्टो फर्नान्देज जुं अर्जेन्टिनाली कम्युनिस्ट पार्टी निस्वांगु ७५ दा व चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी नपांया स्वापु (मित्रता) या ४९ दाया ज्याइवः न्ह्याक च्वडागु थौं या इलय् अर्जेन्टिनाय् ग्याँस पाइप लाइन दय्केता चिनिया सरकारं यागु ग्वाहालीया लयता (आभार) प्वंकः दिल ।

कजाखस्तान, फिलिपिन्स, प्यालेस्टाइन, सर्बिया, कम्बेडिया, मोजाम्बिक, नामिबिया, कंगोया राष्ट्रप्रमुख नपां पार्टी प्रमुख पिसं एक धुवीय विश्व विरुद्ध शान्ति व भ्रातृत्वया निंतिं चीनं याडः च्वंगु ज्यायाता च्वः छः सें राष्ट्रिय स्वाधीनता, सार्वभौमिकता व स्वतन्त्रताता हनाबना यासे बहुधुवीय समाज निस्वानय्ता चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टी हचिलः न्ह्यलुवा जुयो च्वंगुलि सुभाय देछायो दिल ।

श्रीलङ्काया प्रधानमन्त्री महिन्दा राजापाक्षेजुं जनवादी गणतन्त्र चीन नपां श्री लङ्कां कुटनीतिक स्वापु तःगु ६४ दा फुगु खाँ कुलदिसे श्री लङ्काया पूर्वाधार विकास नपां कोभिड महामारीया इलय् खोप ब्यगुलिं सुभाय देछायो दिल ।

बोलिभियाया पूर्व राष्ट्रपति इभो मोरालेस जुं चिनियाँ कम्युनिस्ट पार्टीया न्ह्यलुवाय् गरिबीया जीवनस्तर थाकाय्ता तः लागुलिं लयता प्वंकः दिल । वयकलं चीनं प्रस्ताव यागु (न्ह्य ब्वःगु) छगू थाय् छपु लाँपु (एक क्षेत्र एक मार्ग) याडः थी थी देया आर्थिक सामाजिक विकासय् ग्वाहाली जुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

'जनताया भियाय्ता राजनीतिक पार्टी तय्गु जिम्मेवारी' या मू नारा ज्वड जूगु शिखर सम्मेलनय् मोरोक्को, दक्षिण सुडान, समाजवादी अन्तर्राष्ट्रिय संस्था, स्पेन, चीनं हछ्यागु 'छगू थाय् छपु लाँपु' एशिया, युरोप व ल्याटिन अमेरिकाया देया आर्थिक, सामाजिक विकासय् ज्व मरुगु ग्वाहाली जुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

शिखर सम्मेलनं नेपःया पाखं नेपाल मजदुर किसान पार्टी नपां नेकपा (एमाले) नेकपा (माओवादी केन्द्र) नेकपा(माले) जनता समाजवादी पार्टी व राप्रपाया प्रतिनिधिपिसं ब्वति कःगु खः ।

शिखर सम्मेलन पिब्वगु प्रस्तावता दुतिपुं ५०२ गू राजनीतिक दल तय्सं ज्यू दक सहमति प्वंकगु घोषणा यागु खः ।

नगर प्रमुख जु नपां अन्तरक्रिया

असार २३

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुया मू पाहाँल्य कोभिड १९ वारियर्स समूह (कोभिड नपां त्याकः व पुं) पुचः भवँतया गवसालय बुधबार गुगल मिट पाखं अन्तरक्रिया ज्या इवः जुल ।

ज्या इवःसं प्रमुख प्रजापति जुं संकट वा महामारीया इलय बिचः याड पला छिडः जुय मफूसा तः हांगु दुर्भाग्य फय माली धायो दिल । वयकलं खप नगरपालिकापाखं न्ह्याक चवंगु खप अस्पतालय जनताया गवाहली दय्कगु अक्सिजन प्लान्ट न्ह्याकः जनताता अः पुक अक्सिजन वियता तः लागु खाँ काड दिसे संघ, प्रदेश व स्थानीय तहया संकः कुतलं जक महामारी नपां ल्वाय फैगु खाँ ब्याक दिल ।

कोभिड भवँल्यता छुं मखु दक बेवास्ता यागु देया जनतां म्वायकं म्वायकं थुगु ल्वचं प्राण त्वः तय मःगु खाँ ब्याकसे वयकलं हलिमय दकल्य अप्वः ज्या साड नैपुं ज्यामितयता बाँमलाक लिचवलागु खाँ कुल दिल । भाइरस विरुद्धया खोप हे कोभिड नपां ल्वायता मदय्क मगागु ज्या भः थें खः धायो दिसे थुगु उपाय त्वः फिडकय मज्यगु नपां पुँजीवादी ब्यवस्थाय गरिब जनताया

सामाजिक सुरक्षाभत्ता विल

खप नगरपालिकाया हिगंतुं वडाय २०७८ असार २४ व २५ गते सामाजिक सुरक्षा भत्ता (वितरण) वियगु ज्या जुल ।

जीवन धवँला खिचालाथें मूल्यहीन काथं तस्कं यंकः छुवडगु धात्थेंगु खाँ प्रस्ट याड दिल ।

ज्या इवःसं न्हिँ थांगु न्हयसया लिसः बियो दिसे वयकलं नागरिक पिनिगु जीवन म्वाकः तय्गु (उद्देश्य) मतिं नगरपालिकां २५ गू बेडया एचडियू नपांया ७५ गू बेडया खप अस्पताल कोभिड यूनिट न्ह्याकसे थौं या दिन तकखय अपलं जनताया सेवायाय धुंकगु खाँ नं ब्याक दिल ।

खप नगरपालिकां जनताता चेतना मूलक ज्या इवः त मदिक न्ह्याकसे कोभिड भवँल्वचं मपुंकः चवनयता याय मःगु उपायया माइकिड, त्वालय त्वालय साभूथाड लाहासिलय्गु ब्यवस्था याड वगु नपां खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं महामारीया इलय जनता नपां चवड ज्या साडागु अनुभवत काड दिल ।

वयकलं स्वनिगलय स्मार्ट सिटी दय्के मःगु मरु धाय्गु खाँ कुलदिसे भीकय दःगु पुरातात्विक व सांस्कृतिक महत्वया सम्पदात म्वाकः, ल्यंकः तय्गु हे तस्कं महत्वपूर्ण ज्या खः धायो दिल । नपां विदेशी तय्गु भरय देश विकास याय्गु मति गति मलाइगु खाँ काड दिसे वयकलं खप नगरपालिकाता (आत्मनिर्भर) थःगु तुती थः हे दानय फैगु काथं हज्याकय्गु कुतः जुयो चवंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

खप नगरपालिकां रञ्जना लिपिया कक्षा, थी थी लाहातय ज्या दैगु तालिमत ब्यू ब्यू वयो चवंगु नपां नगरदुनयया फुक्क बवनय कुथि स्थानीय पाठ्यक्रम ब्वंकय बियधुंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं नेपाल मजदुर किसान पार्टी भवँत (काभ्रे) जिल्ला या कृष्ण कुमार वैद्य व कोभिड ल्वचं त्याकः व पिन्ता हानिगु (वारियर्स) पुचः या कजि रोजन न्हुछे प्रधानजुं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

वन्ति फल्वा दाड च्वंथाय

जनश्रमदानया इवलय

मचा बलय्हे इहिपा मयाकय्ता प्रवचन

असार २६

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जूया मू पाहाँल्य मचाबलय्हे बियो छ्वइगु चलन तांकय्ता समूदायता छ्यलय्मःगु विषयसं शनिबार प्रवचन ज्याइवः जुल ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं. ७ या ग्वसालय् जूगु ज्या

इवःसं प्रमुख प्रजापति जुं शारीरिक व मानसिक रुपं परिपक्व मजुइक बियो छ्वइगु इलय् अमिपाखं मचा बुइबलय् थी थी समस्या वयफः धायो दिसे कानुनं नीदा स्वयो म्हवचा बैसया इलय् जुइगु इहिपायाता 'वाल बिवाह' धायो तःगु खाँ ब्याक दिल ।

न्हूगु पुस्ताया ल्यासे ल्याम्हो पिन्के ब्वडः तःगु काथं बांलागु संस्कार वयमःगु, अमिता मचा बलय् निसं स्यनय् मःगु खाँ ब्याकसे विदेशय् वानय्ता खः थें याडः नक्कली ब्योह याइ गुलिं भीगु समाजय् बाँमलागु लिचवः लाड च्वंगु खाँ काड दिल । वयकलं

थजगु ज्या छु नं मखु दक धाय् मज्यू थुकीं लिपा थ्यंक बाँमलाक लिचवः लाकिगु खाँ ब्याकसे म्हयाय् मचा बियो छ्वय् धुनकीं थःगु कर्तव्य पूवान दक मति तयो मचा बलय् हे बियो छ्वय्गु पुलांगु चलन त्वःतकय्ता समूदाय हे हज्याड ज्यासानय्मः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं मिसातय्गु जिउ तस्कं जटिल व ई काथं थः ता थमं बिचः याडं तं चवनय् मःगु खाँ काड दिल । वयकलं मचाबलय् हे बियो छ्वय्गु व विदेशय् वानय्ता नक्कली इहिपा याइगु चलनं वैगु कानुनी समस्याबारे जन-चेतना मूलक खाँ काँ कां वानय् मः धायोदिसे ख्वप नगरपालिकां जनताया मति काथंया योजनात हदाय् तयो ज्या साड च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिका वडा नं. ७ या नर्स मुना लवजुं 'मचा बलय् हे जुइगु इहिपा' या बारे थःगु बिचः नपां पिब्वयो दिल । वयकलं मचा बलय् हे जुइगु इहिपां मचातय्ता लाइगु बाँमलागु लिचवः व उकिया कारणया खाँ ब्याक दिसे मचाबलय् हे बियो छ्वय्गु हलिमय्या दे मध्ये नेपः दे च्यागू गु देया ल्याख्य लाड च्वंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं वडा नं. ७ या वडाया दुजःपुं रञ्जना त्वाती व हरिरत्न गोर्खाली जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खःसा वहे ज्या इवःस. नगरप्रमुख प्रजापति जुं स्थानीय समुदायं लाहातं दय्कगु कापया सेनेटरी प्याड वडाया दुजः रञ्जना त्वातीयाता लः ल्हाडः दिल । उगु स्यनेटरी प्याड ज्या इवः खय् भःपुं सकल तता-केहें पिन्ता निःशुल्क इड ब्यूगु खः ।

नगर प्रमुख प्रजापतिजुयाता ध्यानाकर्षण

असार २८

ख्वप नगरपालिकापाखं न्ह्याक च्वंगु ख्वप नगरपालिका वडा नं. २ देको मिबा इतापाके जग्गा एकीकरण आयोजनाया ज्या मथां क्वचाय्केता उगु योजना जग्गावालापिनि पाखं पुरुषोत्तम तमखु जु पाखं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुयाता ध्यानाकर्षण पौ लः ल्हाड दिल ।

ध्यानाकर्षण पौ लः ल्हाड कः से प्रमुख प्रजापति जुं नगरपालिकापाखं न्ह्याकः च्वंगु आवास योजनाया बारे न्यंगु न्ह्यसः, जनगुनासोया छलफल याडः मथांहे क्वचाय्केगु खाँ काडः दिल । तुमचो दुगुरे व लिवाली आवास योजना धुकः ख्वप नगरपालिकां देको मिबा इतापाके आयोजनाता ब्यवस्थित ढंगं न्ह्याकय्ता व

खुडडागुगु खप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

खप नगरता सुविधां जःगु खप दे काथं ब्यवस्थित याय्गु मतिं आयोजना ग्वसः ग्वयो ज्या न्ह्याकगु खाँ ब्याक दिल ।

वयकलं थः यत्थें छँ दानिगु वा संरचनात दयकिबल्य नगरया शोभा स्यनिगुलिं व चकांगु ख्यः तः मदयो प्राकृतिक प्रकोपया इलय् चवनय्गु थाय् मदैगुलिं ब्यवस्थित बस्ती विकास याय्गु मतिं नगरपालिकां आवास योजना न्ह्याकगु खाँ ब्याकसे सुविधा कःगु काथं योगदान याय् मःगु खाँ ब्याक दिल ।

देको मिबा इटापाके जग्गा आयोजना बारे उगु ध्यानाकर्षण पौख्य ग्वसालय् लागु जग्गा खय् वःगु जनगुनासोया फारम भरे यापुं अपलं बुँथुवः (जग्गाधनी) पिसं थः पिन्ता फछिं फक्व मथां जग्गा लिता बिया दक धःगु, अंशवण्डा याय् मःगु जग्गाया किताकाट मजुयो पाडः तःगु लिं दाजुकिजा पिनिगु अंशवण्डायाय्ता काथं मछिड च्वंगु, जग्गा लिताकायो काथंछिं छँ दाड चवनय्गु मति

तयो च्वंपिन्ता तस्कं काथं मछिगु खाँ च्वयो माग तयो तःगु खः ।

अथेहे असार २७ गते जग्गावालापिनि पाखं स्थानीय प्रनेश बाटीजुं नगरपालिकाया ग्वसालय् न्ह्याक च्वंगु आयोजनां जग्गा लिता बियगु ज्या लिपा लागुलिं समस्या जूगुलिं मथां ज्या सिधय्कः लिता बियता ध्यानाकर्षण पौ लः ल्हाडः दिल ।

वहे इवल्य ध्यानाकर्षण पौ लः ल्हाडः कासे नगर प्रमुख प्रजापति जुं ब्यवस्थित बस्ती विकास याडः फक्वः अपः जनताता सुविधा बियगु मतिं आवास योजना न्ह्याकगु अलय् जनताया माग काथं आयोजनाया ज्या मथां क्वचाय्केता नगरपालिकां कुतः याडः च्वंगु खाँ ब्याक दिल । नगरपालिकापाखं न्ह्याकः च्वंगु आवास योजनाया बारे वयो च्वंगु जनगुनासोता सम्बोधन याय्ता इलय् ब्यलय् काथंछि मुंकः छलफल याडः हज्याडः च्वडागु खाँ ब्याक दिल ।

तः भवखाचां याडः गुलिं जग्गावालात अः तकनं टहराय् हे च्वड चवनय् मःगु छँ दानय्ता समस्या जूगु, दाजुकिजापिनिगु दश्वी अंश भाग थय्ता (अष्टेरो) काथं मछिडः च्वंगुलिं वयकपिनिगु गुनासो न्यडः आयोजना मथां क्वचाय्कः बिया दकः ध्यानाकर्षण पौ खय् न्हिथाडः तःगु खः । नपां विवाद मरुगु, गुनासो मरुगु जग्गा गुनासो सम्बोधनं लिपालाइथें च्वंसा विवाद मरुगु जग्गा निं लिता बिया दक ध्यानाकर्षण याडः दय्गु खः ।

‘खपको पहिचान’ नेगूगु साफु चिखि फ्यनय् ज्या

असार २८

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे प्रेम सुवाल जुं खप नगरपालिकापाखं पिथांगु स्थानीय पाठ्यक्रम सन्दर्भ सामग्री ‘खपको पहिचान’ नेव्वगु साफू सोमबार अनलाइन ज्याइवः पाखं चिखि फ्यनय् ज्या जुल ।

ज्या इवःसः छ्याञ्जे सुवाल जुं साफू खय् दुथ्यागु च्वसु याता समीक्षात्मक टिप्पणी याड दिसे देशय् माथां वांक विकास योजना लागु याय्ता व थः गु थाय् त्वःत मेथाय् नं बाय् च्वँ वै पिनिगु बसाई सराई म्हवँ याय्ता नेपः या सरकारता तः कः हे ध्यानाकर्षण याडः वयागु खाँ कुल दिल ।

साफुखय् दुथ्याकः तगु थी थी हानय् बहपिनिगु जीवनी ब्वडः मनु तय्सं थःगु परिवारया लागिं जक ज्या सानय्गु मुखुसं देश व समाजया निंतिं निः स्वार्थ भावनां ज्या सानय्गु प्रेरणा नू लाइगु खाँ काड दिसे वयकलं न्हूगु पुस्ताता समाज, देश व जनताया लागिं म्वाय्गु प्रेरणा बियगु खाँ ब्याकदिल ।

खपया म्हासिइका हलिमय ब्याकः पिब्वय्ता साफू ग्वाहाली यागु खाँ ब्याकसे सांसद सुवाल जुं साफू दुनय्या च्वसुया विषयवस्तुखय् भौतिकवादी ब्याख्याता बः बियमःगु खाँ नं कुल दिल । नपां दे या समसामयिक राजनीतिया बारे थःगु बिचः प्वंकसे वयकलं संसद पुनः स्थापना लिपा नं दे या राजनीतिखय् अः तक छुयाय् ? गथेयाय्या ? अन्यौल मतांगु व अः वैगु दिनय् नं सांसद न्याय, मिय याइगु सम्भावना अपलं दःगु व न्हूगु दय्किगु सरकारं नं देश व जनताया भिं जुइगु बजेट पिब्वइगु खाँ ब्याक दिल ।

चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी निस्वांगु १०० दाय लसताय ग्व सःग्वगु शिखर सम्मेलनया सन्देशया खाँ थुइक ब्यूसे सांसद सुवाल जुं चिकपा निस्वांगु सच्छिदा दुनयं चीनं विज्ञान, प्रविधि, उद्योग, शिक्षा, स्वास्थ्य व अर्थतन्त्रया लागाय् च्वछाय् बहगु प्रगति यागु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खप

नगरपालिकां पिथांगु 'ख्वपको पहिचान' ख्वपया बारे थुइकय्गु मति दःपुं सकल सिया नितिं तस्कं ग्वाहाली याइगु साफूकाथं जुइगु विश्वास प्वंक दिल ।

वयकलं (यै, यल, ख्वप) स्वनिगः थः हे स्मार्ट सिटी थें खः धायोदिसे स्वनिगः या जग्गात स्मार्ट सिटीया नामयें हिद्व-हिनेद्वपि जग्गाय् न्हूंगु सहर निस्वानय्गु नामयें सम्पदात स्यंकय्गु ज्या खः धायो दिल उकीं स्वनिगः ता सांस्कृतिक केन्द्र काथं हज्याक यंकय् मःगु बिचः वयकलं प्वंक दिल ।

वागीश्वरी मा.वि. या पूर्व सहायक प्र.अ. नपां साफूया भाषा सम्पादक ज्ञान सागर प्रजापतिजुं फुक्क काथं स्थानीय पाठ्यक्रम सन्दर्भ सामग्री नेगूगु पिथानाखय् दुथ्यागु २४ गू चवसुया बारे थः गु समीक्षात्मक न्वचु पिब्वसे 'ख्वपको पहिचान' साफू खं शिक्षकपिन्ता सिर्जनशील जुयता ग्वाहाली याइगु खाँ काड दिल ।

स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण कार्यदलया कजि योगेन्द्र मान बिजुक्छें जुं ख्वप नगरपालिकां दाच्छीया दुनय सन्दर्भ सामग्री नेगूगु (भाग २) पिथांगु तस्कं बांलागु खाँ खः धायोदिसे स्थानीय पाठ्यक्रम मेमेगु विषय स्वयो तस्कं पागु विषय खः धायो दिल । साफू खय् तयो तःगु थी थी हानय् बह पिनिगु जीवनीत नपां मेमेगु चवसुत ख्वपया अपलं इतिहासता प्वलः हयो चवयो तःगु खाँ ब्याकसे कजि बिजुक्छें जुं विश्व मानव सभ्यताया थी थी आयामया बारे ताडः अध्ययन- अनुसन्धान याय्ता उगु साफूखं ग्वाहाली याइगु खाँ ब्याक दिल ।

स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यदलया दुजः प्रा. सिद्धिरत्न शाक्य जुं शिक्षक पिनिगु माग काथं थुगु सन्दर्भ सामग्री दय्कगु खाँ ब्याकसे

साफू पिथांगुलिं अः न्हा स्वयो अभ बांलाक ब्वकिगुलि विश्वास प्वंक दिल ।

सन्दर्भ सामग्री व पाठ्यपुस्तकया दशवी पाइगु खाँ स्पष्ट यासे वयकलं ख्वप नगरपालिकां पिथांगु 'ख्वपको पहिचान-भाग २' शिक्षक व ब्वनामिपिन्ता जक मखु ख्वपया बारे अनुसन्धान याय्गु मति दःपुं सकलसिता ज्या लगय् जूगु साफू खः धायोदिसे छगू नेगू ब्वनय् कुथिं स्थानीय पाठ्यक्रमता मेगु विषयता थें महत्व मब्यूगु खानय् दःगु, शिक्षकत नियुक्तिखय् निश्चितता मरुगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वनामिपिन्ता राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय ज्ञान नपां स्थानीय संस्कृति, संस्कार, भाय्, ज्ञानया विषय काडः हछ्याड यंकय् मःगु खाँ ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं शान्ति निकेतन मा.वि. रामन्दिरया प्र.अ. महेन्द्र गोपाल कर्माचार्य जुं केन्द्रीय पाठ्यक्रमं ब्वनामिपिन्ता स्थानीय विषयवस्तु थुइकय् मब्यूगु खाँ ब्याकसे स्थानीय पाठ्यक्रमया महत्व बारे काड दिल ।

ब्वनामिपिन्ता विद्यालयस्तरनिसें हे सम्पदा कला-संस्कृति व थःगु म्हासिइकाखय् गर्व याय्गु भावना ब्वलांकय्ता 'ख्वपको पहिचान' तस्कं ग्वाहाली याइगु खाँ ब्याकसे प्र.अ. कर्माचार्य जुं स्थानीय पाठ्यक्रमया मति पूर्वांकय्गु काथं ब्वंकय्गु जिम्मा शिक्षकपिनिगु जूगुलिं व स्थानीय पाठ्यक्रम बांलाकः छ्यलय्ता थुगु सन्दर्भ तहांगु ग्वाहाली याइगु खाँ ब्याक दिल ।

ज्या इवःसं ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व जुं साफूखय् दुथ्यागु चवसुया विषय रचनात्मक सुभावाया आशा प्वंकः दिल ।

प्रहरी उपरीक्षक श्रेष्ठ जु याता लसकुस

असार २९

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं महानगरीय प्रहरी परिसर खपय् सरुवा जुयो भःम्हा प्रहरी उपरीक्षक शिव कुमार श्रेष्ठ जुता छगू ज्या इवःसं मंगलबार खप नगरपालिकाय् लसकुस याड दल । नगर प्रमुख प्रजापतिजुं २०७८ असार २१ गते निसैं खप जिल्लाय् सरुवा जुयो भःम्हा प्रहरी उपरीक्षक श्रेष्ठता तक्वातपुलीं पुइकः स्वम्हु लः ल्हाड लसकुस याड दल ।

उगु ज्या इवःसं नगर प्रमुख जुं सफल कार्यकालया भिन्तुना देछायो दिसे जनप्रतिनिधि व प्रशासनया मंकः कुतलय् जिल्लाय् सुशासन कायम याय्ता अः पुइगु खाँ काड दल । वयकलं मंकः कुतलं अपलं थाकु धःगु ज्या नं अः पुक सिधय्कागु अनुभव काड दिसे खप नगरपालिका वः छिया छकः सुचुकुचु ज्या हज्याक चवडागुलि प्रहरी प्रशासनं नं ग्वाहाली याड वयो च्वंगु व थी थी नखाचखा जात्रा-पात्राखय् शान्ति सुरक्षा खय् चवछाय् वहगु ज्या याड वयो च्वंगु खाँ ब्याक दल ।

नगर प्रमुख प्रजापति जुं नगरपालिकां समाजय् अराजकता ब्वलांकिपिन्ता मः काथं कार्वाही याय्ता ग्वाहाली याइगु विश्वास प्वंकः दल ।

ज्या इवःसं खप नगरपालिकाया उप-प्रमुख रजनी जोशी जुं भौगोलिक ल्याखं चिच्याहांगु जिल्ला जूसां अपलं जनतात छथाय्सं चवड जनघनत्व दःगु सांस्कृतिक ल्याखं तस्कं तः मिगु जिल्ला काथं म्हासिइका पिब्वयो वयो च्वंगु खाँ ब्याक दल । कोभिड मडांकः मपुंकः तय्ता खप नगरपालिकां याडः वगु ज्यात कुलदिसे खप नगरपालिकां जनताया ग्वाहालीं अक्सिजन प्लान्ट तयो नगरबासीपिन्ता धेबा म्वायकः निःशुल्क इड बियो च्वंगु खाँ काड दल ।

उगु ज्या इवः सं प्रहरी उपरीक्षक शिवकुमार श्रेष्ठ जुं नगरपालिकां यागु लसकुसया लयता प्वंकसे खपय् वयो थमनं ज्या सानय् दःगुलि थानाया सांस्कृतिक परम्परा व ज्याइवःखय् थनं ब्वतिकाय् दैगुलि थः ता गौरव जुयो च्वंगु खाँ काड दल । खपया अपराध रोकथाम, नियन्त्रण, अनुसन्धान व शान्ति सुरक्षा याय्ता नगरपालिका नपां मंकः कुतः याय्गु बचं बियो दिसे वयकलं स्थानीय बासी पिन्ता हदाय तयो ज्या सानय् फःसा बांलाइगु खाँ ब्याक दल ।

खप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्वः जुं नं न्वचु तयो द्यूगु उगु ज्या इवःसं खप नगरपालिका कार्यपालिकाया दुजः व नगरपालिकाया शाखा प्रमुखत नं ज्या इवसं ब्वति कायो द्यूगु खः ।

अमेरिकाय् लुयो वगु मुर्ती लिताहय्गु खप नगरपालिकाया कुतः

असार २९

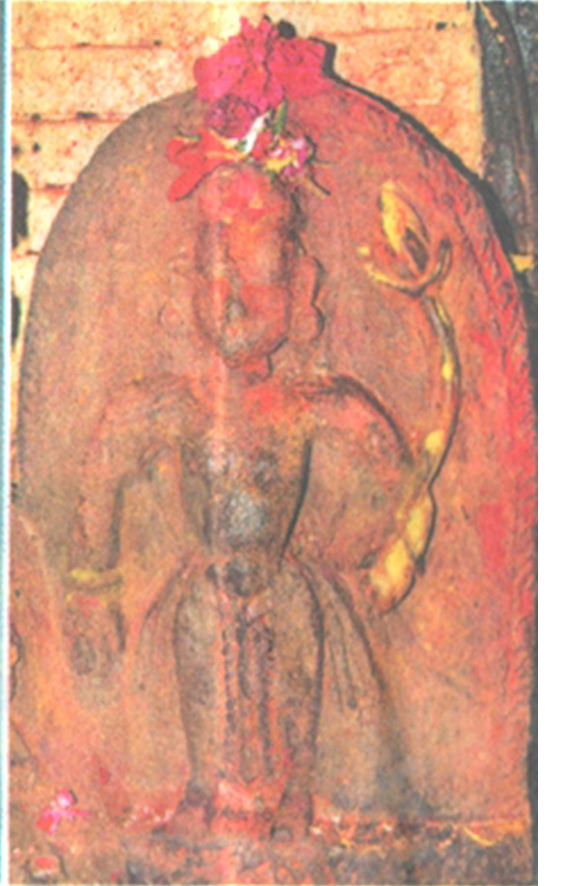
‘अंशुवर्माया पालय्या ‘पार्वती’ या मूर्ती अमेरिकाय् लुयो वल’ धाय्गु छयौं (शीर्षक) तयो २०७८ असार २६ गते शनीवारया ‘कान्तिपुर’ न्हि पौ या न्हापांगु पानाय् चवयो तःगु बुखाँ खप नगरपालिकाया ध्यानाकर्षण जगु खाँ ब्याकसे उम्हा द्यो (मूर्ती) नेपालय् लिता हय्ता खप नगरपालिकां स्वापु दःगु निकायता पौ चवयो ज्या न्ह्याकगु दः । खपया गोल्मढी चवंगु वीरभद्रेश्वर महाद्योया दुनयँ तयो तःगु कलात्मक पार्वतीया मुर्ती पीदा हँ उम्हा द्यो खुयो यंकगु खः । अः उम्हा द्यो अमेरिकाया कनेटिकटया येल विश्वविद्यालयया संग्रहालयसं लुयो वगु बुखाँ पिथांगु खः ।

खप नगरपालिका वडा नं. ७ गोल्मढी नं खुयो यंकम्हा उम्हा द्यो अमेरिकाया संग्रहालयं नेपालय् लिता हयो खपया वीर भद्रेश्वर महाद्योया देगः दुनय् हे निः स्वानय्ता खप नगरपालिकां नेपः या सरकार अन्तरगतया पुरातत्व विभाग संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय व परराष्ट्र मन्त्रालयता मः काथंया ज्या इवः हज्याक बिया दक ग्वाहाली व

अनुरोध पौ चवयो छवय धुंकगु जुल । बुखाँ सं येल विश्वविद्यालयया वेब साइटय् उगु मुर्ती (द्यो) ता ‘बुट्टिस्ट गडेस तारा’ दक न्हिथाडः तःगु व सन १९७६ य् खप गोल्मढी त्वालं खुयो यंकगु उम्हा द्यो दकलय् न्हँपां स्पिन्क एण्ड सर्च लिमिटेड (लन्डन) देवीया मुर्ती धायो कला सम्पदा या संग्रहकर्ता जेम्स एण्ड मार्लिन एल्सडर्फता म्यूगु दक कान्तिपुरं पिथांगु उगु बुखाँ खय् न्हिथाडः तःगु खः ।

अलय् सन २००२ खय् माइकल एण्ड जर्जियां न्यूयोर्क उगु मुर्ती थयंकगु धःगु दः ।

नेपः या अनेक थाय्या ऐतिहासिक व पुरातात्विक महत्वकः घाडः चवंगु मुर्तीत थवनं न्हपा नं सरकारया न्हयलुवाय् थी थी देशं लिता हयो व हे थासय् निस्वांगु अपलं उदाहरणत दः । आर्थिक रुपं संसारया तः मिगु दे धायो तःगु देशं, कला-संस्कृति सम्पदा

व मानव सभ्यताया विषयलय् विश्वविद्यालय स्तरय् ब्वनिगु-ब्वकिगु अमेरिका या विश्वविद्यालय नेपालय् नं खुयो हःगु सम्पदा संग्रहालय तयो ब्वयो तःगु मछालय् मःगु खाँ खः । नेपः या सरकारया न्हयलुवाय् नेपालं तांगु अजगु द्यो (सम्पदा) त नेपालय् हे लिता हयो न्हपाया थासय् हे निस्वानिगु सकल संस्कृति प्रेमी व सम्पदाप्रेमी पिसं विश्वास याडः चवंगु दः ।

चमिपुं नपां खँल्हाबल्हा

खप नगरपालिकाया पिथना स्थानीय पाठ्यक्रम सन्दर्भ सामग्री खपको पहिचान नेगूगु' साफूया चमिपुं नपां बुधवार खप नगरपालिकाया सभाकक्ष छलफल ज्याभ्व जुल । ज्याभ्वः सं नगर प्रमुख प्रजापति जुं 'खपको पहिचान' साफूति तस्कं चवछाय बहगु चवसुत चवयो ग्वाहाली याडः द्यूपुं चमिपुं व पाठ्यक्रम निर्माण कार्यदलता सुभाय देछायो दिल ।

कला संस्कृति चवजःगु नगर खपया इतिहास, भूगोल, कला-संस्कृति, सम्पदा, थःथाय् म्हितिगु कासा नपां थी थी नां जः पिनिगु, जीवनीबारे न्हूगु पुस्ताता ध्वाथुकिगु मतिं नगरपालिकां 'खपको पहिचान' साफू पिथांगु खाँ प्रमुख प्रजापति जुं ब्याक दिल ।

नगरपालिकां स्वंगूगु साफू पिकाय्गु कुतलय जुयो चवंगु खाँ काडः दिसे नगर प्रमुख प्रजापतिजुं जनताया ग्वाहाली व साथ दयो नगरपालिकाता ज्या सानय्ता अःपुगु नपां 'खपको पहिचान' साफू खपया अमूल्य सम्पत्ति काथं ल्यडः चवनिगु विश्वास प्वंक दिल ।

खप नगरपालिकां खप देया महत्व कःघाड चवंगु सम्पदाया विषयलय पर्यटक पिन्ता बचाः हाकलं म्हासिडका पिब्वय फैगु काथं सम्पदालागाय् म्हासिका नपांया बोर्ड व नेपाल भाषा विषयलय चवयथ्यकः उच्च शिक्षा ब्वनिपुं ब्वनामि पिन्ता छात्रवृति बियो वयो चवडागु खाँ ब्याक दिल ।

ज्याभ्वः सं थी थी चमिपिसं उगू साफूया बारे थः थःगु बिचः प्वंक : द्यूगु खः ।

चमि लक्ष्मीभक्त बासुकला जुं ब्वनामिपिन्ता स्थानीय विषयवस्तुया महत्व अपलं दःगु खाँ काँ काँ विदेशी कासामखु थःगु थाय्या कासा स्यड यंकय् फःसा मचातय्गु दिमागय् (सकारात्मक)

बांलागु लिचवः लाइगु खाँ काड दिल ।

चमि मयजु सुनिता गाईसी स्थानीय पाठ्यक्रम अथेहे तस्कं बांलागु विषय खः धायोदिसे खप नगरपालिकां पिथांगु थुगु साफू ब्वनय् हे मःगु नपां थःकथ् मदय्क मगागु साफू खः धायोदिल ।

चमि विश्वमोहन जोशी जुं थथाय् चवंगु संस्कृति म्हासिडकःचवनय्गु धायगु थःता धमं म्हासिडकः चवनय्गु थें खः, थःगु आत्म गौरव तांकः छ्वय्गु थें खः धायोदिसें इतिहास, भूगोल, नपां संस्कृति ब्वनिपुं ब्वनामिपुं भन भन म्हवँ जुयो वांगु इलय् खप नगरपालिकां थुगु विषय ब्वनिपिन्ता छात्रवृति बियो ब्वंकय् बियो चवंगु तस्कं चवछाय् बहज् धायोदिल ।

चमि महेन्द्र गोपाल कर्माचार्य जुं अलय् गौरी बहादुर कार्की जुं नगरपालिका पाखं पिथांगु पाठ्यक्रम विज्ञानता नं नपां नपां यंकय्गु कुतः याडः चवंगु , स्थानीय पाठ्यक्रम ब्वंकिपुं शिक्षकपिन्ता मन ह्वय्कः उत्प्रेरणा ब्यू ब्यू वानय् मःगु, खपया गौरवया खाँ ज्या न्हूगु पुस्ताता लः ल्हा ल्हाँ यंकय् मःगु खाँत काडः दिल ।

सम्पदाप्रेमी रबिन्द्र पुरी स्थानीय पाठ्यक्रम खपया मूर्त अमूर्त सम्पदात पिब्वय मःगुलि बःबिसे देया शिक्षा नीति ल्ह्वनय्ता अलय खपया म्हासिडका पिब्वयता पाठ्यक्रम अपलं ग्वाहाली याइगु खाँ काडः दिल ।

अथेहे चमि रत्न सुन्दर शाक्य जुं पाठ्यक्रमय् दुथ्यापुं थी थी हानय् वहुपुं व्यक्तित्व पिनिगु जीवनी न्हूगु पुस्तां ब्वड सय्कय् सिडकय् दःगु तस्कं बांलागु अवसर खः धायोदिसें खपया म्हासिडका पिब्वयता थुगु साफू तस्कं ज्या लगय् जुइगु खाँ ब्याक दिल ।

चमि सुवेगमान बिजुक्छें जुं ब्वनामि पिसं स्थानीय कला, संस्कृति, परम्परा नपांया विषयसं म्हवचा जक खाँ थूगुलिं ब्वनय्कुथिया इलय् निसें पाठ्यक्रमय् थजगु खाँ दुथ्याकः लाहातय् ज्या दैगु ज्ञान बियगु मतिं नगरपालिकां याड वयो चवंगु ज्या चवछाय् बह जू धायो दिल ।

ज्या भ्वः सं स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण कार्यदलया कजि भाजु योगेन्द्र मान बिजुक्छें जुं नगरपालिकाया इनापय् तस्कं ग्यसुलागु चवसु त चवयो ग्वाहाली याड द्यूपुं सकलं चमिपिन्ता सुभाय देछायो दिसे स्थानीय पाठ्यक्रम छाय्माला दक धाइपिन्ता थुगु साफुं म्हुतुप्वः तिकः लिसः बिइगु विश्वास प्वंकःदिल ।

ने.क्रा.कि. संघ पाखं नगर प्रमुख जुया ध्यानाकर्षण

(२०७८ असार २५ गते)

ख्वप नगरपालिकाय् सामाजिक सुरक्षा भत्ता इय्गु ज्या

(२०७८ असार २४ व २५ गते)

ख्वप नगरपालिकाया हिकगु नगरसभा क्वचाल

(२०७८ असार १७ गते)

मध्यपुर थिमी नगरपालिकाया उपप्रमुख ख्वप नगरपालिकाय्

(२०७८ असार २० गते)

